

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

En ny Branting.

Fru Anna Branting
med sin nyfödde
sonson

Ur innehållet:

HEMMA HOS MARKIS
LAGERGREN PÅ TYRESÖ

HON SOM INTE VILL "BLI GIFT"
av ANNIE ÅKERHIEM

BARNETS ETISKA FOSTRAN
JUBILEUMSARTIKEL
av REKTOR ANNA SÖRENSEN

Exkejsarinnan Hermine avslutar
sina memoarer med en skild-
ring av kejsarens personlighet

TD
1927

K R Ö N I K A

om en idé som väntar på sitt förverkligande.

AUGUSTIMÄNEN LYSER STOR OCH rund och ingen kräftpest i världen avskräcker folk ifrån att visa klorna på sommarverandan där man behagligt sörplar i sig läckerheten vid ackompanjemang av glasens klang och en eller annan fräsande raket. Sommaren njutes desto innerligare ju mer man börjar närma sig dess slut och det är synd om dem som de vackra kvällarna måste stanna kvar i en storstads kvava dunster. Det var en gång en stockholmare som gick över ett torg, för ovanlighetens skull inte fullpackat av parkerade bilar. Det låg tvärtom ganska ödsligt. Men i ett hörn hade samlats en grupp människor omkring en man som stod på en pall och sökte ge Livsens vatten åt dessa torra själar. Antingen fumlade han så att vattnet spilldes ut eller var drycken för uppblandad med mindre välsmakande essencer, alltnog ingen föreföll hågad att antaga inbjudningen. Men man stod kvar ändå, ty vart skulle man ta vägen utan att det kostade pengar? Det här föredraget var åtminstone kostnadsfritt och så kändes det rätt tillfredsställande att veta att åtminstone någon bryr sig om fattigman som annars bara har kyrkogårdssoffan till sommarnöje.

Då gick åskådaren av detta hem och skrev en artikel om Gatans universitet, däri han föreslog att man varkunnade sig över alla dessa sommarens nödtvungna stadsbor och till deras andliga vederkvickelse gav dem annat än den genomtarvliga kost som serverades å självtagna predikanter salvelsefulla floskler. Förslaget att i stället organisera korta populära föredrag i skilda ämnen väckte gillande från många håll och full av förtröstan i hopp om ett lyckligt resultat sammankallade förslagsställaren en kommitté där representanter både för dem som skulle hålla föredragen och för dem som skulle lyss till dem funnos. Man var överens om att något borde göras, konsten var bara att få de lämpliga föreläsarna — i ordets egentliga bemärkelse få, ty det var ju bara på frivillighetens väg man till börja med kunde gå fram. Knappast anade man hur svårgådd den stigen är. Men man fick snart klarhet om'et ty när det ifrågasattes att folk skulle gratis och endast av intresse för idén offra tid och arbete vaknade i en hast minnet av att man tyvärr redan lovat bort sig långt i förväg på annat håll. Och så vart ej Gatans universitet öppet den sommaren. Man kom överens om att frågan hade blivit väckt bra sent fram på våren, då folk i allmänhet redan gjort upp sommarplanerna. Därför skildes man med löfte att träffas igen nästa vår, men då mycket tidigare.

Så gick ett år och när drivorna började smälta kom den envisa mannen tillbaka till sina medkommitterade

men slutresultatet blev alltjämt negativt ända till dess man lyckades träffa en person full av entusiasm och tro på planens lyckliga realiserande. Men, rådde han, utan någon ersättning till föreläsarna går det inte. Staden själv bör ha intresse av att sådana föredrag anordnas och en lämplig korporation med utpräglade stockholmska intressen bör ställa sig i spetsen. Försök få en sådan med så skall jag under tiden höra vad myndigheterna säga om saken.

Rådet lyddes och när meddelande ingått att de tillfrågade representanterna för kommunen visat stor beredvillighet och ställt i utsikt att ett anslag från Stockholms stads sida icke vore otänkbart avlät Stockholmsgillet styrelse följande skrivelse till Stockholms stadskollegium genom ett av borgarråden:

I Stockholmsgillet uppgift, att bl. a. verka för huvudstadens kulturella utveckling, kan även sägas ingå omsorgen, att

Läs

i den detta n:r medf. bilagan om "Två tusen mågar", Diskussionsklubben, "Småttingarnas toalett" m. m.

huvudstaden är på alla sätt trivsam för sina innevånare. Medan under vintersäsongen mycket göres i det hänseendet, blir Stockholm sommartiden en stad, som är rätt vanlottad på den andliga vederkvickelse, som bildar en hälsosam motvikt till nöjen av mindre tillfredsställande slag. För att i någon mån bidra till att låta befolkningen få lyssna till både roande och instruktiva föredrag utan att behöva stänga in sig i mörka och kvava föreläsningssalar vill Stockholmsgillet härmed vördsamt föreslå anordnandet av friluftsföredrag å skilda håll på Stockholms öppna platser och i dess parker och att därmed bedrivs en upplysningsverksamhet, som framför allt skall avse historiska, kulturella och estetiska frågor berörande Stockholm och dess närmaste omnejd. Exempelvis föreslås följande föredrag:

Stockholm på Gustav Vasas tid å Stortorget.

Stockholm som sjöfartsstad å Katarinavägen.

Nöjesliv i Stockholm å Djurgården. Kungsholmen förr och nu i Stadshusträdgården.

Stockholms statyer å Humlegården. Slaget å Brunkeberg å Brunkebergstorg.

Svedenborg å Adolf Fredriks torg. Diplomaternas stadsdel å Blasieholmen.

Slottet å Slottsbacken.

Klosterlivet å Munkbron.

Rättsskipning i forna dagars Stockholm å Riddarhustorget (framför Rådhuset).

Kungshuset å Birger Jarls torg.

Strindberg å Tegnérunden.

Blanche å Karlaplan.

Brunnsdrickning å Vasaparken.

För innevarande sommar kommer ju förslaget för sent, men vi våga föreslå, att redan i höst ett anslag av 2,000 kr. ges till nästa sommar och att personer av Stockholms stad utses, att tillsammans med Stockholmsgillet ordna ärendet, uppgöra plan, finna de lämpligaste föreläsningssalarna, träffa avtal med föreläsare m. m., så att vid nästa sommars början allt står klart för att starta dessa friluftsföredrag, vilkas värde för dem av Stockholms innevånare, som nödgas tillbringa sommaren i Stockholm, torde vara obestridligt.

Så lyder förslaget om vars slutliga öde det inte är värt att profetera. Det kan stuvras om, ändras och förbättras, men själva grundtanken synes vara riktig. Halta Lena och vindögda Per och den andra sommarrolligheten i all ära men sommarens Stockholm — och andra städer med förrästen — kunde också få litet matnyttigt i rabatterna.

CELESTIN.

Så här ser en lycklig arvtagerska till 100,000 kr. ut. Det är fröken Karolina Persson, duktig och omtyckt husassistent hos fru Alma Södergren i Krokek, som jänste sin syster, också hon i samma yrke, en morgon vaknade och funno sig vara arvtagare efter en rik farbror i Amerika. Foto för Idun: Lindelöw, Norrköping.

Både kameran och filmen bör vara av märket

KODAK EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar, framkallning & kopiering genom

HASSELBLADS FOTOGR. A.-B. Göteborg - Malmö - Stockholm

HON SOM INTE VILL "BLI GIFT"

EXISTERAR DEN KVINNLIGA UNGKARLEN?

"ATT VARA OGIFT — ETT MINUS I SORG OCH ETT I GLÄDJE".

NÅGON HAR FÖRARGAT SIG ÖVER det uteslutande om kvinnor brukade uttrycket "bli gift". — "Vi gifta oss eller gifta oss inte, precis som männen."

Uttrycket stammar väl från den tid då fäderna var de som huvudsakligen bestämde över en ung flickas giftermål, och har dessutom ett visst berättigande däri att initiativet till ett giftermålsförslag åtminstone hittills tillkommit mannen. Men om uttrycket fattas i den meningen att kvinnan står motståndslös inför ett sådant förslag, eller att hennes eventuellt ogifta tillstånd skulle bero på att intet sådant gjorts henne, så måste medges att det är oberättigat — och alltid varit det. Ty så länge kvinnan bestämt över sig själv — och det har hon i individuella fall alltid gjort — har det funnits kvinnor som av fri vilja förblivit ogifta. Vi erinra t. ex. om drottningarna Elisabeth av England och Christina av Sverige, vilka förvisso icke saknade giftermålsanbud.

Nå, om dem kunde vara mycket att säga, som — vi icke skola säga. Med dem utesluta vi hela den kategori som föredraga det ogifta ståndet för den erotiska obundenhet det medger, och sysselsätta oss uteslutande med de hyggliga kvinnorna.

Bland de ogifta kvinnor jag känt i mina dagar vet jag knappast någon som ej skulle ha kunnat gifta sig om hon så velat. Med hänseende till motiven att förbli ogifta kunna de hänföras till flera olika kategorier.

De flesta — detta gäller ju huvudsakligen äldre generationer, för vilka livets känslolosa dominerade starkare än den gör nu — förblevo ogifta emedan de ej hade kunnat få den de älskade — vare sig han nu ej besvarade deras kärlek eller mellankommande hinder — t. ex. ekonomiska — skilt dem från varandra. Beroende på naturell och på upplevelsens djup och art kunde dessa kvinnor få en blid resignerad, en svärmisk eller en bitter typ; men det fanns också bland dem hurtiga, gladlynta, hjälpsamma kvinnor, som bara en gång för alla lagt det kapitlet i livet till hand-

Finns det en kvinnotyp som vi kunna kalla "ungkarlen som inte vill gifta sig"? — på denna fråga, som nog är särskilt aktuell i "självförsörjandes" kretsar, ger författarinnan Annie Åkerhielm ett utredande och roande svar.

lingarna och för resten levde med fullt och helt i sin omgivnings sorg och glädje.

Så finnes det en liten grupp — många förneka den, men den existerar faktiskt — av kvinnor vilkas jungfruliga och helt osinnliga natur gör dem obenägna för allt vad kärlek och äktenskap vill säga. Jag talar ej alls om sådana som i stället överdriva kvinnlig vänskap. Det är friska, rena och älskvärda kvinnor jag åsyftar, men de måste leva i sin svala och oberörda atmosfär, om de skola kunna känna sinnesro och trevnad. Många sådana har jag icke känt, men dock två eller tre; om en av dem, en av de bästa jag mött i livet, kan med fullkomlig visshet sägas att hon aldrig erfarit vad som kallas kärlek. "Hur skulle jag kunna hålla av en främmande karl ens hälften så mycket som av min egen mamma?" plågade hon säga. "Det vore ju löjligt att tänka!" Hennes känslor för modern förblevo livet igenom de djupaste och starkaste; för övrigt var hennes hjärta varmt och öppet för alla som behövde henne, och skulle något ha kunnat förmå henne att gifta sig, skulle det väl ha varit medlidande. T. ex. för någon som stod mycket ensam i livet. Men ett sådant fall inträffade icke.

En något annan art utgöra de hos vilka bristen på kärlek beror på allmän känslotorka. Inom alla land ha nog några sådana funnits bland kvinnosakens pionärer. Det kan ofta vara duktiga, energiska och förtjänstfulla kvinnor, men lyrik och poesi ha pressats ur som saften ur en blomma, lagd mellan bokpärmar.

Så är det koketterna. De utgöra raka motsatsen till den första kategorien — till dem som älska en man så djupt att de aldrig kunna tänka sig äktenskap med någon annan. Dessa kunna tänka sig äktenskap med vilken accep-

tabel man som helst — men de fördjupa sig aldrig i tanken. De äro städse färdiga att förälska sig på nytt — men aldrig mycket, dels för att deras eget jag för dem är det centrala i tillvaron, dels för att de instinktivt känna att den som älskar minst, den behåller övertaget i ett livsförhållande. De äro fullt beslutna att se sig väl för och få lysande valuta när de en gång bestå sig själva, och så se de sig föreda till dess det blir för sent.

Så är det ännu ett annat slag av kvinnor. Dessa skulle i grunden gärna vilja gifta sig, ja, de känna stundom en lidelsefull längtan efter lycka, hem och barn. Ofta äro de fula, eller ha åtminstone ett kantigt sätt, men det kan också hända att de blott till överdrift äga det skygga och bundna väsen, som är så vanligt bland oss nordbor. Olyckliga omständigheter, såsom en kärleksberövad barndom, kunna ha tillstött och ingivit dem den föreställningen att ingen kan tycka om dem. Sjukligt rädda att bli tillbakastötta, stöta de själva tillbaka var och en som närmar sig dem, till dess de verkligen skapat ensamhet omkring sig, allt medan deras hjärta trängtar efter raka motsatsen.

Däremot betvivlar jag storligen att en kvinna som ej lider av någon sådan lynnets ömtalighet och ej är vanskaplig eller vidunderligt ful, utan ser ut någorlunda "som folket mest", någonsin har nödgats förbli ogift, om hon varit fast besluten att bli gift. Ty en stadigt inriktad vilja träffar till sist alltid någon som den suggererar.

En ung fattig och vacker flicka, som levde för länge sedan, hade en äldre friare. En gång samtalande hon med en spirituellt gammal dam, som framkastade påståendet att vad man över allt annat vill, det kan man också ernå. "Ack nej", svarade den unga flickan, "jag vill över allt annat komma till Italien, och det kan jag aldrig få." "Tag du gubben X, så kommer du till Italien!" "Åh, fy då!" "Ja, då vill du det ju inte över allt annat."

Historien är belysande. Den som över allt annat vill bli gift, oberoende av vederbörandes

(Forts. sid. 831.)

Gösta Ekman i en bondes skepnad ägnande sig åt lantlivets behag och strävsamma id får man inte se var dag. Men i vinter kommer nog hr Ekman att få visa sig i veckor i denna roll, huvudrollen i Hjalmar Bergman-filmen "En perfekt gentleman", som inspelats dels på franska landsbygden, dels i Paris och Råsunda. Ty hr Ekman uppträder inte som bonde hela tiden förstås, utan även som perfekt världsman.

Alla

som äro rädda om sina skodon
putsas med Ahlgrens
NOBLESS

SÅNGERSKAN SOM BLEV SKÅDESPELERSKA

MINNEN OCH PERSONER FRÅN 80-TALETS STOCKHOLM

ETT FÖDELSEDAGSBESÖK HOS OLGA BJÖRKEGREN-FÄHREUS.

Olga Björkegren i "Härmännen på Helgoland".

FÖRST SKULLE HON BLI SÅNGERSKA och studerade vid Akademien. Men en dag spelade hon amatörspektakel så bra att hennes mamma kom underfund med att scenen nog var hennes framtid. Varpå mamman tog sin dotter vid handen och vandrade upp till herrskapet Almlöfs vid Dramaten därmed statuerande för eftervärlden ett exempel på att en lysande teaterbanas start inte ovillkorligen måste vätas med bittra moderstårar. Tvärtom stod denna mor från första dagen sporrande och stödjande vid sin dotters sida, hennes gillande var den säkraste framgången och hennes kritik avgörande.

Så började Olga Björkegrens lysande men alltför korta teaterbana. Som fru Olga Björkegren-Fähreus, maka till skriftställaren Klas Fähreus, har hon dock även sedan intagit en framstående plats i huvudstadens kulturliv. Det är en rik och lysande epok i svensk kulturhistoria, som Olga Björkegren-Fähreus stått nära. Vi förflyttas till 80- och 90-talens sjudande, intellektuella och sällskapliga värld, där Olga Björkegren själv som vacker och framstående ung skådespelerska var föremål för mycken uppmärksamhet. "Det var en glad och givande tid i Stockholm", säger fru Fähreus själv med ett lyckligt leende åt minnet.

På Dramatiska teatern stod herrskapet Almlöf för styret. Fru Almlöf var en storartad mamma för eleverna — ibland hade hon väl ruskat om fröken Olga lite temperamentsfullt men i själva verket var hon vänligheten och moderligheten personifierad. Fru Hwasser lyste som teaterns stora diva, som eleverna dyrkade och vars manér de blint studerade och anammade. I allmänhet lågo eleverna och de unga vid de storas fötter, det rådde ett oöverstigligt svalg mellan dem, de äldre kamraterna voro ouppnåeliga gudar — "en sådan helig vördnad känna de unga väl knappast nu längre", förmodar fru Fähreus. Störst av alla under denna teaterns glansperiod anser fru Fähreus dock att Schwartz var. Han står för henne oupphinnelig i mästerskap, hans Hamlet representerade idealet. Men även nya tidens teater och konstnärer ha i fru Fähreus en stor vän, även om hon finner repertoaren väl intresselös ibland och saknar gamla skolans utsökta talkonst.

80-talet var förbrödringens och sällskapslivets tid. Då höll professorskan Curman sina berömda mottagningar, ett otal föreningar bildades och luften var laddad med diskussioner

70 år fyller den 8 september skådespelerskan fru Olga Björkegren-Fähreus. Hennes bemarkelsedag bringar i erinran 80- och 90-talens lysande huvudstadsliv, där hon själv genom sin skönhet och talang intog en framskjuten ställning. Av det liv och de personer hon då mötte ger fru Fähreus några glimtar i en födelsedagsintervju för Idun.

och reformatoriska vindar. Bland konstnärerna var Ernst Josephson en oändligt fasci-

Olga Björkegren i 80-talstoalett.

nerande personlighet. Enstöring för den större bekantskapskretsen trivdes hans dock gärna

Iduns augustipristävlan.

Som tävlingsämne för augusti i artikelserien Månadstävlingar har Idun valt ett ämne, som säkert skall locka många pennor

Söndagen och hemmen.

Söndagen är sedan urminnes tider veckans rekreationsdag, men dess betydelse i detta avseende tycks bli allt mindre, anse många. Förhåller det sig så? Är detta en lycklig utveckling? Vad önskar Ni av veckans vilodag och hur vill Ni tillbringa den? Allt detta — och ännu mera — är frågor, som söndagen inspirerar till och som det gäller att besvara i denna tävling, där vi vänta många goda synpunkter och förslag i en för hemmen och den enskilda individen aktuell fråga. Uppsatsen märkt "Augusti-tävlan" skall vara inlämnad före augusti månads utgång. 100 kr. i pris tilldelas det bidrag, som av redaktionen anses vara det bästa.

i en trängre krets, där han då kunde vara gnistrande munter, skarp och slagfärdig i repliken, underhållande och trivsam. Men den verkliga högtidsstunden gav han sina vänner, då han grep lutan och sjöng Bellman. Såsom han sjöng Bellman kan ingen ha sjungit före och ingen göra det efter honom. Han stod skyhögt över alla Bellmanstolkare — även denna talang var denne genialiske målare och skald förunnad. I de litterära och vetenskapliga kretsarna voro Ann Charlotte Leffler-Edgren och Sonja Kovalevsky två förgrundsfigurer på spinnvidan. Sonja Kovalevsky, den framstående vetenskapskvinnan, som dock var så bortkommen och blyg i sällskapslivet, så utanför allt praktiskt liv att hon nog aldrig fått uppsydd sin trasiga kjortelfäll om inte någon av hennes väninnor tagit itu med den. Men hon var förtjusande med sina av intelligens flammade, av godhet lysande ögon, så fin, så spröd och djup. Hennes väninna fru Edgren hade en robustare och kyligare typ. Vacker var hon inte, men ståtlig och ansågs ha "herrtycke" — i vilket fall var hon eller sade sig jämt vara intrasslad i en rad av kärleksäventyr, som blevo något matsamma för hennes vänner.

Ja, många och rika minnen kan fru Fähreus se tillbaka på, då hon nu firar sin 70-årsdag. Och hennes många vänner ha också henne i gott minne. Från den tid, då hon var vår scens prydnad som charmerande världsdama i franska salongspjäser eller med tändande gestaltningsförmåga tolkade de klassiska tragediernas kvinnoroller, och under de många år hon nu varit husmor och värdinna i ett lyckligt hem, vars intressen äro varmt och starkt bundna vid svensk kultur och vars dörrar alltid stått öppna för musikens och konstens mästare.

—e.

Fru Olga Björkegren-Fähreus efter ett i dagarna taget foto.

**EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL**

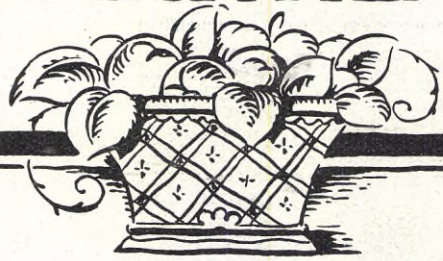

ALLA SOM BAKA HEMMA
inse värdet av Ekströms Jästmjöl. Ju bättre brödet har jäst i ugnen, desto bättre, mera välsmakande och lättsmält blir det. Använd därför alltid Ekströms Jästmjöl.
— Cream-Phosphatpulvret med den underbara jäskraften.

IDUNS JUBILEUMS-ARTIKLAR

Barnets etiska fostran har för vår generation blivit ett problem på ett helt annat sätt än förr. Många omständigheter ha bidragit därtill. Storindustrialismens genombrott har fullständigt ändrat levnadssätt och arbetsförhållanden i hemmet. Modern psykologi har kastat en flod av ljus över förhållanden, som vi förr icke känt till. Alldeles särskilt har den uppvisat för oss utav vilken oerhörd betydelse för hela människans liv barndomstiden, speciellt den tidiga barnåldern, är. Den har lärt oss, att de intryck barnet då erhåller och de erfarenheter barnet då gör kunna prägla hela dess kommande liv. Vi ha fått blicken öppnad för att mycket onödigt lidande i världen bottnar i att människor genom en oriktig uppfostran under sina tidigaste barnår fått en felaktig inställning till livet, så att de icke förmå njuta dess glädje och bära dess sorger.

Med det segrande frihetsbegreppet och respekten för individen, för varje människas personlighet, har den vuxnes förhållande till barnet blivit ett annat.

Vi leva med avseende på uppfostringsfrågor i en brytningstid, då det framför allt gäller att försöka klargöra för sig, var man vill stå i striden mellan gammalt och nytt, hur långt man anser principen om frihet i uppfostran berättigad. Den gamla uppfostrans vådor ha blivit bjärt klarlagda, den nyas överdrifter avskräcka. Så uppstår tveksamhet, som ofta resulterar i ett vacklande mellan frihet och tvång, kanske farligare än något ensidigt uppfostringssystem, därför att barnet ryckes hit och dit utan konsekvens.

Därtill kommer det kaos av olika livsåskådningar, som gör, att mången nutida fostrare knappast är viss på sin rätt att alls uppfostra det nya släktet efter sitt ideal. Är manne någon av oss längre så tvärsäker som tidigare generationers uppfostrare om vår rätt att forma den nya generationen efter vårt sinne, att pressa våra åsikter och våra ideal på de unga? Har icke hela vår inställning till barnet blivit en annan? Vi stå mera ödmjuka inför barnet och detta icke blott på grund av en pessimistisk och skeptisk relativism utan också därför att vi insett, att ingenting etiskt sett har värde, som icke växer fram inifrån barnets egen själ.

Men om vi också ha blivit mer varsamma, när det gäller att påverka barnen, eller rent av frestas till tvivlets passivitet, i ett avseende kunna vi dock icke tveka: när det gäller vår plikt att skydda barnen för de faror, som hota dem. Bland alla de många sådana, som kunna ödelägga livet för en människa, skulle jag vilja stanna vid en, som särskilt bör beaktas, när man vill klargöra för sig, hur mycket utrymme friheten bör ha i uppfostran. Jag tänker på vår generations största fara: den splitt-

Barnets etiska fostran.

Av

Anna Sörensen

Frihet eller tvång i uppfostran — det är ämnet, som rektor Anna Sörensen behandlar i sin jubileumsartikel till Idun och varom hon höll föredrag på barnavårdskongressen i Stockholm nyligen. Den är sanna och allvarliga ord, som skola beröra varje målsman.

ring i själens innersta väsen, som allt livets mångahanda åstadkommer, allt detta, som så ofta gör vår tids människor trasiga invärtes.

Vi vilja gärna, att barnen skola växa upp till hela människor. Vi förstå, att ju hastigare livets fart blir, desto nödvändigare är det, att människor kunna vila i sitt inre, ju högljudare larmet blir, desto viktigare är det, att människor äga inre stillhet. Vi skulle vilja hjälpa barnen att inom sig bygga upp en värld, dit oron icke når. Men då blir målet för uppfostran utdanande av ett harmoniskt väsen, som är koncentrerat kring ett väsentligt livsinnehåll som kärna, ett väsen, som har förmåga att finna en riktpunkt, som ger livet innehåll och mening.

Är det då manne frihet eller auktoritet i uppfostran, som bäst tjänar detta syfte? Det beror enligt min mening väsentligen på vid vilken tidpunkt i barnets liv som man låter friheten inträda. Ett litet barn, som blir utsatt för allt för stor frihet, kommer ovillkorligen att kastas hit och dit av tillfälliga omständigheter, som fritt få influera, eller av sina egna nycker, som barnet alltså blir slav under.

Var och en som känner barn vet, hur de kunna plågas av tvånget att välja och att de känna behov av fasthet och auktoritet. Därför bör man inte ge barnen frihet, förrän de fysiskt och psykiskt rå med den. Ett barn danas icke till självständighet genom möjlighet att följa sina tillfälliga impulser. Det motverkar tvärtom danandet av en fast, konsekvent karaktär. Självständighet består ju just i förmåga att motstå tillfälliga påverkningar. Den bottnar i konsekvens i viljan, i styrka att stå emot både inre och yttre påfrestningar. Alltså den äger icke självständighet, som drives hit och dit av sina stämningar. Vill man skydda barnet och skapa ro inom det, då måste man bevara det för en förödande frihet.

Det förefaller mig, som om de, som vilja ge barnen frihet, innan de äro mogna för den,

göra sig skyldiga till samma fel, som man på 1700-talet gjorde i fråga om den politiska friheten, då man betraktade den som en medfödd mänsklig rättighet i stället för som en funktion, till vilken man behövde uppfostras.

Men visserligen är det icke genom det gammaldags tvånget, som försöker trycka ned barnet, som friheten skall begränsas. Det skapar ännu mindre en självständig, konsekvent karaktär utan kommer tvärtom det svaga barnet att kastas mellan för stor böjlighet och trots. Det finns människor, som på det sättet reagera mot frihetsuppfostrans överdrifter, att de sätta en heder i att försöka bibehålla det gammaldags, på makt byggda, kärva förhållandet till barnen och som vilja se de viktigaste uppfostringsmedlen, i förmaningar, förbud och straff. Men för att gå tillbaka till en sådan negativ uppfostran måste man nästan avsiktligt bevara sin okunnighet om barnens själsliv. Eljes måste man rygga tillbaka för den, i vetskap om att en av barnålderns värsta fiender är fruktan, som ofta redan i barndomen stegras till ångest men i varje fall kan lägga grund till en ångest, som slår ut i låga längre fram i livet. Hur mycket osanning har icke även vuxit fram ur fruktan? Det brutala nedtryckandet av barnet och kanske ännu mer den kalla överlägsenheten — här resoneras inte — skapar också ofta hos barnen en mindervärdighetskänsla, som kan ha ödesdigra följder både under barndomstiden och senare i livet, antingen den som tynges ned av denna känsla slår över i trotsig självhävdelse eller blir hela livet igenom tyngd av förlamande modlöshet.

Nej, det gäller att uppfostra barnen visserligen icke i frihet men till frihet. Men skall det finnas utrymme för barnets fria växt, så får det icke bindas av vad jag skulle vilja kalla ett konstgjort tvång utan endast genom själva fastheten, stabiliteten, konsekvensen i den miljö i vilken det lever. Huvudsaken i uppfostran är aldrig de utomordentliga åtgärder, som fostraren mer eller mindre godtyckligt tillgriper utan den är själva den värld, som omger barnet i dess vardagsliv. För att barnen skola växa till sunda, hela, starka människor — är det inte just det vi nu behöver? — kräves det, att de få leva i en atmosfär, där fasta, regelbundna vanor skänka lugn trygghet, och som präglas av glatt förtroende och stärkande stillhet. Och allt som i vår tid med dess rotlösa människor och sönderbrutna hem kan göras för att ge barnen en känsla av att de äga rötter, som binda dem samman med hemmet och dess traditioner, t. ex. sådana de komma fram i högtidsseder, är av största betydelse.

Till en sund atmosfär hör också glädjen.

(Forts. sid. 832.)

CAP
Nötter

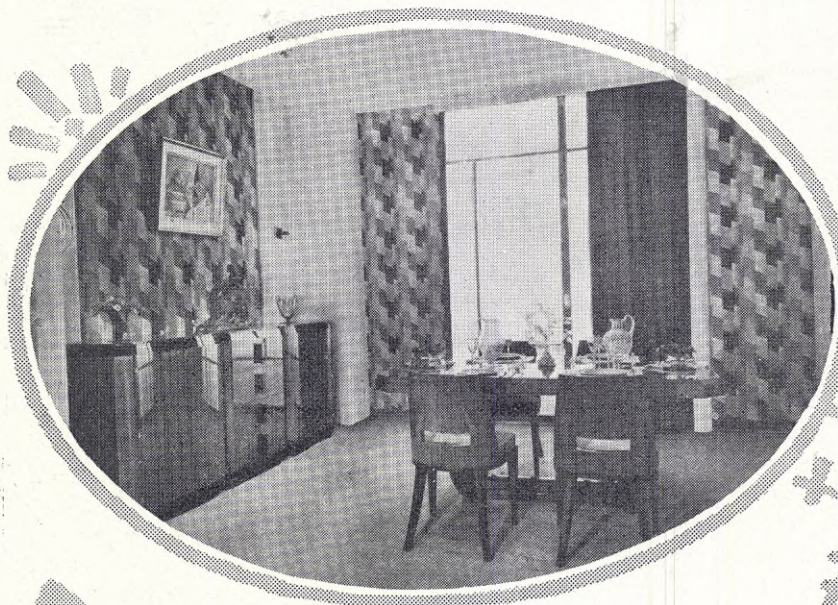
Nougatchoklad
av högsta kvalitet. 1 kr. pr. ask.

GEOMETRISKA MÖBLER

ULTRAMODERNA HEMINREDNINGAR I PARIS MED SALSSTOLAR AV ALUMINIUM, OCH SÄNGEN I BADKARET.

En titt på den stora dekorativa utställningen i Grand Palais i Paris just nu.

Överst fr. vänster: Matsalsmöbel i tomatröd mahogny. Observera draperierna i vitt, grått och svart (från Rodiers berömda fabriker) och vasen med kristallblommor på bordet. En utställningssensation är denna matsal i vit limstrykning och med möbel i aluminium och citrongullackerat trä. Nertill: Ett elegant damrum i röd plysch och naturfärgat basttyg. Märk den moderna storblommiga mattan. Sängen med mullvadsöverkast, toalettbordets originella symmetri, lampan därbredvid med en rak glaslykta och blomsterbricka placerade på en stång, den i en glasramp infällda belysningen över sängen och mattorna på golvet — allt är typiskt för de idéer, som behärska den nyaste franska heminredningen.

NATURLIGTVIS LÄTER DET FÖRFÄRLIGT I FÖRSTA ÖGONBLICKET: geometriska möbler. Ni ser framför er hela den moderna konstgalenskapen med rektangulära kvinnoformer och anjovisburkar uppspikade på triangulära stilleben och ni ryser. Men ändå, kanske ni ryser mindre nu än för några år sedan.

Det måste bestämt vara så, ty t. o. m. broderiet på madames hatt har numera geometriska former utan att varken madame eller någon annan svimmar vid dess anblick. Och snart är kanske inte heller geometriska möbler någon shock för oss.

Man klagat ofta över att vår tid saknar sin möbelstil, sin linje i möblerna. Men så arbetar sig kubismen fram, den och stilseringen genomsyrar mer och mer vår tids möbelkonst och nog förefaller det mitt lekmanaförstånd som om just kubismen kommer att för eftervärlden stå som vår möbelkonst. Naturligtvis i mer och mindre ontroade former — överdrifterna frodas i början, men även de ha sin mission. Och när jag — ja, man kan inte tala annat än i första person i dylika fall, ty smaken är högst subjektiv — vandrade omkring på »Le salon des artistes decorateurs» i Paris nyligen, så kunde jag väl le åt många galenskaper, men mest gladdes och imponerades

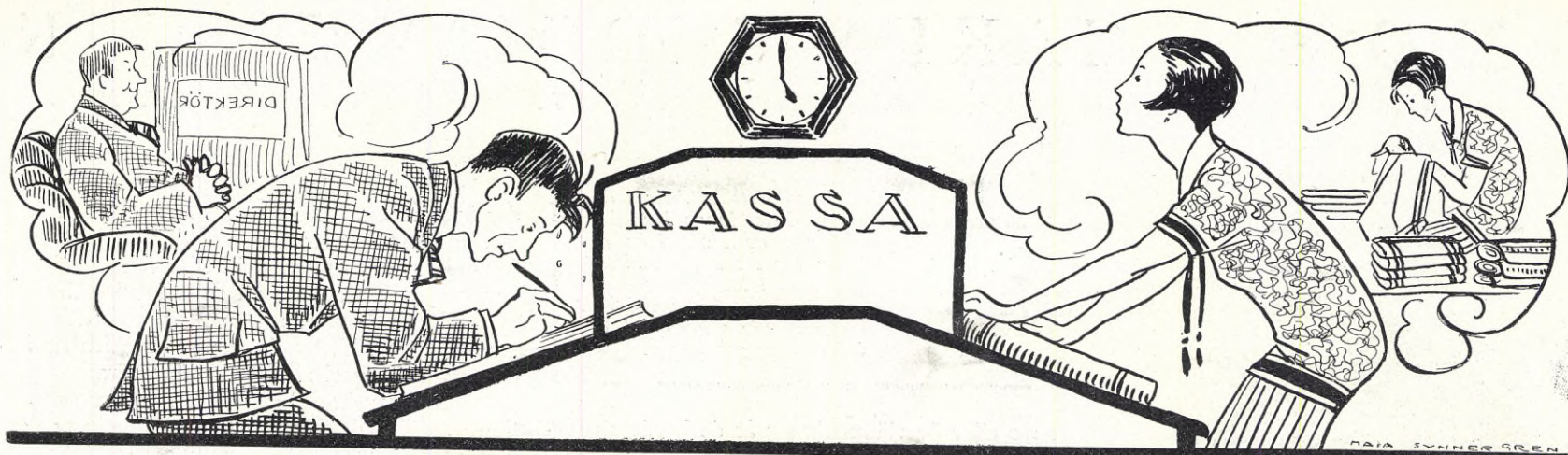
jag. Över att konstnärerna arbetat så frejdigt och över att de i sina inredningar lyckats fånga något av vår tids form och innehåll och rytm, som är maskinens och mekanismens. Men det gäller att finna även dess poesi.

Dessa högmoderna inredningar som pariskonstnärerna visa på sin salong äro alla kubiska. Koner, kuber, trianglar, rektanglar ge stoff och form åt möbler, ge mönster åt textilier och motiv åt väggarnas tavlor. Man skulle gott kunna tro sig vara i en kirurgs operationsrum ibland, när det vill sig som värst. Eller vad sägs om en matsalsmöbel i aluminium och citrongult placerad i en helt vitlimstruken sal med utensilieskåp infällda i limväggen? Detta var det renodlade vansinnet och uteslutande möjligt som utställningssensation. Men rummen i modererad kubism tedde sig ofta synnerligen inbjudande både genom möblernas hemtrevligt bizarra och nonchalanta form och lyckliga placering och genom belysningseffekter och textilier. För rummens eklärering ha de moderna dekoratörerna funnit många lyckade idéer. Den att fälla in ljuset innanför själva takytan under en enkel vitmålad glasruta ger en enkel och billig lösning. Även i övrigt inspirerar den parisiska utställning

gen till flera sparsamhetsuppslag, så underligt det kan låta, när man betänker att allt vad denna världsstad kan prestera av lyx och raffinering i inredningsväg finns samlat här. Men många av kubismens idéer kunna omsättas i billig vara utan att smaka konfektion — detta är icke minst en av kubismens förtjänster.

Men utan textiliernas ombonande ackompanjering bleve det nog lite sanitärt med kubismen även för en »modernistfrälst». Mattor, gardiner, draperier, kuddar och överkast ha sin tungt vägande roll. Och i dessas skådespel ha de moderna dekoratörerna vunnit ett mästerskap, som svårigen kan beskrivas, men måste ses för att förstås. Än lysa rummen av de klaraste, mest ilsket kontrasterande färger, mattorna äro glada och brokiga som en sommaräng — Poiret lancerar med förkärlek dylika — och kuddarna glimma i silver och guld, än är allt stämt i de mildaste, mest obestämbara färger. Smaken för mjuka, koketta stoffer är påfallande, men förklaras som naturlig balans mot geometrien. Den föraktade plysken — fastän i ljuvligare kvaliteter än förr — har kommit till heders både för möbelklädsel och draperier, ja, den är helt enkelt det senaste

(Forts. sid. 835.)

SAKNAR KVINNAN ARBETSGLÄDJE?

HON ÄR BARA EN PÅLITLIG ARBETSMASKIN UTAN INITIATIV OCH ANSVAR

VAD MAN SÄGER I IDUNS JULITÄVLAN.

HUVUDSAKEN ÄR EJ ATT KOMMA med många förslag, ett är tillräckligt, blott det är väl motiverat, heter det i Iduns Julipristävlan, och ämnet gäller nya landvinningar för kvinnan.

Denna uppmaning framkallar osökt bilden av det gamla, en gång så mäktiga tsarriket, som länge utgjorde en skräck för de omkringboende på grund av sina principer att hellre skaffa sig utkomstmöjligheter på grannarnas bekostnad än att strävsamt odla och förkovra det som redan fanns inom egna gränser.

Med lock och pock ha vi kvinnor under de senaste femtio åren vetat taga tillvara vår rätt och erövrat det ena arbetsområdet efter det andra, men långt ifrån att vara nöjda, se vi oss i stället ständigt omkring efter mera för att tillfredsställa en aptit, som tycks vara omätlig.

Några nya privata arbetsfält kan det numera knappast bli tal om, där har konkurrensen redan reglerat förhållandena och utan åtskillnad till kön tages den sökande, som anses lämpligast. Dessa platser äro inte heller de mest begärliga, ty den relativt högre lön som industrien kan ge uppväger inte för den svagare och mindre uthålliga kvinnan den ordinarie, oavsättbara beställning med åtföljande sjukhjälp och pension, som staten erbjuder, med rätt dessutom att utan särskild prövning för olika fall, få kvarstanna efter ett giftermål.

Alltså är det fortfarande de skattebetalande som skola mjölkas, och de yrkesgrenar som ännu återstå att lägga beslag på äro prästens, domarens och diplomatens; officerens är däremot mindre begärligt, att gå fältmarscher och bli våta om fötterna ha vi inte lust till.

När lämpligheten av att besätta även dessa platser med kvinnor är på tal urartar lätt diskussionen till något som endast kan liknas vid att röra i ett getingbo. Från deras sida, som anse att kvinnan duger till allt framhålles både i tal och skrift med en energi påminnande om gamla tiders ljuva damer, när de stredo för att få en ny hatt, den orättvisa som alltjämt vederfares oss.

Dessa våra stridbara förkämpar anse också, att varje motstånd är att betrakta som oginhet och underskattning av det värdefulla inlägg vi ofelbart skulle göra, bara vi bleve insläppta på de åtrådda

"Kvinnans nya landvinningar" hette ämnet för Iduns julitävlan och bland alla mer och mindre givande bidrag märkes bl. a. detta, som går i den negativa stilen och förfäktar att kvinnans nya landvinningar äro tillräckliga nu.

platserna, och att detta motstånd bör bestraffas med att vi bilda ett eget parti, bliva en stat i staten.

Om vi istället skulle kosta på oss att vara fullt uppriktiga, måste vi inte då tillstå, att det emellanåt är rätt skralt beställt med den arbetsglädje vi känna på de platser vi redan äro i besittning av, och att utan en sådan glädje man sällan kan göra verklig nytta. Vi bli då inte annat än automatiska maskiner, i vårt fall visserligen mycket pålitliga sådana,

ty dit pekar hela vår läggning, men endast inom ramen för just det vi äro inställda på. Och dock få vi inte glömma, att det är detta mera som fordras för att föra en sak framåt.

Jag påminner mig i detta sammanhang en väninna, jag brukade träffa. Hon hade plats på bank. Var middag, när befrielsens timma slog, låste hon fortast möjligt igen sina lådor, hon var trött på siffror och pengar och hade bråttom hem för att hinna sy ett visst beting på sin utstyrsel.

Mitt emot henne vid samma pulpet satt en ung man. Han hade samma arbete och kunde slutat samtidigt, men han dröjde kvar efter stängningstiden. Då kunde han i fred och ro gå igenom noteringarna, göra sina kalkyler och sätta sig in i affärerna. Han slutade som en av våra skickligaste bankdirektörer.

En annan väninna har jag sett komma hem dödstrött efter dagens ansträngningar och alldeles förbi kasta sig på soffan. Hon är barnläkare. Ett par av hennes jämnåriga manliga kolleger är jag ibland tillsammans med. De äro kirurger, de kunna efter en hel dag vid operationsbordet, på kvällen gå direkt från en bjudning till någon patient, som kallat dem. Exemplet äro långt ifrån enstaka. Kan nu detta bero på att vi hållits i slaveri så länge eller har det andra orsaker?

Ett yttrande, som ofta fälles, av en kvinnlig platsökande är, att hon helst vill ha något, som inte är för ansvarsfullt. Hon önskar arbeta, men inte organisera.

Gäller det att tillvarataga även de yrken, som sedan urminnes tider ansetts vara kvinnans, spåras samma benägenhet att inte gärna vilja stå i spetsen. Då vi t. ex. beställa en färdiglagad middag av större mått, är det med en manlig kökschef vi rådfråga och det är en mästarkock, inte en kokerska, som lagar den. I de förnämsta modeateljéerna användes övervägande manliga tillskärare, vilket ju kan tagas som en parallell, om än en något bisarr sådan, till att det finns så få kvinnliga kururer.

Nej, låt oss se sanningen i ansiktet och hellre än att bara speja efter nya arbetsfält söka, med aktgivande på oss själva att göra det bästa möjliga av det vi redan äro i besittning av.

UPPRIKTIG.

Fru Naima Richter, f. Florman, maka till operasångaren Carl Richter, Stockholm. (Florman, foto.)

Frukostbröd

300 gr. sammalet vetemjöl
250 " fint
4 teskedar Tomtens Bakpulver
2 " socker
1 1/2 tesked salt
1 1/2 matsked smör
3 3/4 dl. mjölk

BEREDNING: Mjöl, Tomtens Bakpulver, socker och salt blandas. Knåda in smöret i den torra blandningen. Rör i mjölken hastigt och arbeta massan till en smidig deg. Dela denna i fyra delar och forma varje del till en rund 1 cm. tjock kaka, som skäras i fyra delar korsvis. Grädda genast i varm ugn.

MAKEN SEDD AV MAKAN

OM KEJSAREN FÅTT STYRA HADE TYSKLANDS KATASTROF

Kejsar Wilhelm på kejsartiden.

KEJSARENS PERSONLIGHET ÄR IMPONERANDE. Hans esprit blixtrar, den bländar. Han har djup, men inga mysterier. Hans karaktär är lika klar som en alpsjö. Solljuset når ända ned till botten. Liksom de flesta verkligt stora män är kejsaren uppriktig. Hans uppriktighet är så överraskande, att den till och med väcker tvivel.

Kejsaren äger icke blott sinne för humor utan även ett skarpt förstånd. Vid första blicken kan han genomtränga ett problem; med ett ord kan han sammanfatta dess kärnpunkt. Män med hans temperament sakna sällan en sarkastisk ådra. Kejsarens sarkasm har, fastän mild, förvandlat vänner till fiender. Stundom, då han är uppretad, kan kejsaren förgå sig. Detta är de flesta livliga naturers straff. Själva hans ädelmod övergår, om det en gång bedragits, till vrede. Den som är kvick att skratta är även snar till vrede, men han är även snar att förlåta.

Arbetade dag och natt.

Kejsarens plikt känsla behärskar hans liv. Den tyglar hans temperament. Hans ungdom var en hård kamp för att förbereda sig till tronen. Då kronan efter Fredriks korta och tragiska regering övergick till Wilhelm II, var den redan en törnekrona. Under sin trettioåriga regeringstid bar Wilhelm de tyngsta ansvar utan att klaga. Han arbetade utan att förtrötts. Till och med på sina resor till Korfu och till Norge var arbetet hans ständige följeslagare. Plikten följde honom vart han gick. Han ägde och äger fortfarande förmågan att raskt och intuitivt fälla omdömen, en egenskap nedärvd från en lång följd regenter. Pedantiska och fundersamma personer kunde ej förstå hans förstånds blixtsnabba handlingar. Ej heller begrepo de att hans hjärna var i verksamhet dag och natt. Han funderade över de honom förelagda ärendena, då andra

Rörande är att läsa den sista artikeln i den intressanta serien av exkejsarinnan Hermines memoarer, som härmed avslutas. Här ger Hermine en bild av kejsarens personlighet, denne kejsare, som ännu i landsflyktens dagar bevarar mycket av sin forna vitalitet. Det är en makas gripande vittnesbörd om den man, hon dyrkar och älskar.

sovo eller överlämnade sig åt de bordets njutningar, vari han ej själv deltog. Då de föredrogo en sak för honom, hade hans hjärna redan länge sysselsatt sig med den. Hans omdömen voro snabba men dock aldrig förhasade. Hans intuition var ofta rikigare än de gamle statsmännens djupsinniga spekulationer. Giv Gud, att han hade litat mer på sina omdömen än deras! Utgivandet av kejsarens marginalanteckningar i statsdokumenten har visat hur ofta hans åsikter voro klokare än den av hans ministär förda politiken.

Kejsarens mångsidiga intressen.

Kejsarens mångsidighet blev nästan till ett ordspråk. Han diskuterade politik med statsmannen, krigskonst med soldaten, och förvånade båda med sina kunskaper. Han kunde samtala i religiösa ämnen med samma lätthet som en teolog. Såsom Preussens protestantiska kyrkas världsliga överhuvud, var kejsaren lika väl hemmastadd i kyrkans historia och lära som dess egna historici. Hans studium av främmande religioner hade förlänt honom en tolerans och en vidsynthet som sätta honom i stånd att vara rättvis mot alla trosbekännelser. Han förvånade den påvliga nuntien med sin kännedom om den katolska läran. Han diskuterade Allah med sultanens storvisir. Han gör arkeologen håpen genom sin kunskap om spåren av utdöda kulturer. Han överraskar ingenjören med sin kännedom om dennes maskins invecklade mekanism, och han talar slutligen konst med konstnären.

Kejsaren har ej vunnit sina kunskaper endast och allenast genom sin snabba uppfattningsförmåga utan genom hårt arbete. Sålunda försökte han måla, ej emedan han trodde sig vara en konstnär utan för att kunna förstå tekniken. Av samma skäl sysslade han litet med musik. För slöa och långsamma naturer var hans mångsidighet ett brott. Förut harmades de över hans grundlighet, som just visade deras egen begränsning. Nu beklaga sig samma personer över att hans kunskaper voro ytliga!

Smicker och förtal omgav kejsaren.

Kejsaren upptog alltid välvilligt de förslag, som taktfullt gjordes av kompetenta personer. Hans sinne var alltid öppet. Han lånade sitt öra till var och en som kunde meddela någon upplysning. Det var ej hans fel att upplysningarna alltför ofta färgades av svek eller av önskan att smickra den kejsarlige herren. Han uppmuntrade ej pratmakares och nåsvisas medlares klumpiga försök. Varje monark måste till självförsvar omge sig med ett tredubbelt

pansar emot alla försök att med olagliga medel inverka på hans beslut. Kejsaren harmades över försåtliga strävanden att utnyttja den tillfälliga, intima samvaron under ett jaktparti för politiska ändamål. Ej heller tillät han viskande rykten inkräkta på sin vilotid. Alla de som sålunda ej vunno någonting med sitt fjäskande, blevo förbittrade. Denna förbittring är den jordmån, vari allt förtal växer fram.

Kejsaren tyckte aldrig om salongskonversationen. Särskilt för det täcka könet var det ofta ganska svårt att få igång ett samtal med honom. Felet låg mestadels hos dem som ej kunde förstå hans egendomligheter. Hade ett samtal en gång börjats, kunde det utan svårighet återknytas. Var och en som en gång talat med kejsaren kunde till slut med lätthet åter taga upp tråden. Kejsaren äger ett fenomenalt minne för namn och för data. Detta är i sig själv till stor hjälp vid samtal. Det är en talang, som de flesta regenter förvärva.

Kejsaren var blyg.

Kejsaren lyckas vanligtvis befria dem han talar med från deras blyghet, ehuru han själv ej alltid är fri från den. Under hans munterhet döljes en djupt rotad skygghet, mot vilken han strider. Denna skygghet, denna böjelse att bli förlägen har förföljt honom genom hela livet. Till stor del har han nu övervunnit den, men den ansätter honom stundom ännu. Det är ett karaktärsdrag, som han ärvt från sin mor och mormor, vilka, enligt vad han berättat mig, aldrig fullt kundt övervinna detsamma. Vilken vanlig iakttagare skulle utan kunskap om den moderna psykologien ha kunnat misstänka den hemliga skyggheten hos dessa regenter? Jag kan väl föreställa mig en förskräckt undersäte darra inför Victoria, drottning av England och kejsarinna av Indien, under det att drottningen själv måste uppbjuda all sin självbehärskning för att dölja sin medfödda blyghet. Man har kallat kejsarinnan Victoria, Fredrik III:s gemål, högdragen, då hennes stolthet kanske blott var en rustning för att skydda hennes blyghet. På samma sätt dolde kejsaren stundom omedvetet sin skygghet bakom en kraftig gest eller ett drastiskt skämt.

Hans personlighet ingav både respekt och tillgivenhet hos undersåtarna såväl som hos övriga furstar. Tysklands regerande furstar voro — trots allt prat i motsatt riktning — välvilligt stämde mot denne monark, som intog en framskjuten ställning bland Europas krönte huvuden, ej blott på grund av sin rang utan på grund av sin medfödda begåvning och den ovanliga magnetism som utströmmade från hans personlighet. Jag minns mina samtal i detta ämne under åren före kriget med framlidne konung Wilhelm av Württemberg, konungen av Sachsen, storhertigen av Oldenburg, hertigen av Altenburg, prins Henrik XXVII och prins Henrik XIV av Reuss, yngre linjen. Var och en av dessa uttryckte sin beundran för kejsaren, fastän de ingalunda voro okritiska. De voro allvarliga män, allesamman regerade furstar, som betraktade sig som kejsarens like. Den tyske kejsaren var enligt konstitutionen blott den förste bland jämlikar. De hade intet skäl att dölja sina åsikter för mig, själv en dotter till en regerande

Drick **Champis**

RING bryggerier och vattenfabriker.

överallt —
men begär
det kallt!

Flossamattor, Gardiner, Möbeltyger

Slitstarka, färgäkta, vackra.

Konstfliten, G:la Hööskolan, Göteborg.

HERMINES PORTRÄTT AV KEJSAREN

UNDVIKITS. "KRÖNT ELLER OKRÖNT ÄR HAN MIN KEJSARE OCH MIN KONUNG."

furste. De övriga tyska regenterna träffade jag först efter katastrofen. De ville alls ej göra kejsar Wilhelm till syndabock för kejsardömets fall. Ett vansinne grep vårt folk liksom en S:t Vitus-dans. Det berodde till stor del på krisårens brist på livsmedel.

Hårt arbete, såväl kroppsligt som själsligt, är kejsarens räddning. Utan hårt arbete skulle hans natur ej uthärda den tvungna insparningen på Doorn. Han är ej bokstavligen en fånge. Han skulle kunna lämna Holland men vart skulle han bege sig, då Tyskland är stängt för honom? Den man, som en gång varit tysk kejsare, som på tronen var och i landsflykt allt fortfarande är en av världens mest omdebatterade gestalter, kan ej, som så många andra i hans ställning, taga sin tillflykt till inognito. Därför måste Doorn tills vidare förbli hans hem.

En djupt religiös natur.

Religionen är kejsarens yttersta tröst; den är den källa varur hans levnadsmot ständigt förnyas. Han känner stundom att hans religiösa undervisningar ej äro mindre betydande för hans utveckling än hans trettio år som kejsare. Kejsarens ställning till religionen har alltid givit upphov till skilda meningar. Några påstodo att han var för from. Andra ryggade med fasa tillbaka för hans fria tolkning av vår tro. Under kriget utspreds ett rykte att han var offer för religiöst vansinne. Denna uppgift, som fick starkare fart efter flykten till Holland, nådde mig från olika håll. Ryktet visade sig vara elakt förtal, men lögnen av samma slag upprepades icke desto mindre.

Jag kan endast säga detta; Kejsaren är en djupt religiös man, en sant troende. Hans tro på Gud är oöverbärlig. Den har ingen anstrykning av sjuklighet; det finnes icke något invecklat däri. Den är lika enkel som hans karaktär. Han ivrar ej mycket för den religion som fås ur böcker. Ej den skrivna traditionen utan Frälsarens person är kärnpunkten i hans tro. Bibeln är helig för honom, ej för dess egen skull utan emedan den skildrar Jesu liv och gärningar. Han låter ingen teolog stå mellan sig och sin Herre. Kejsaren håller fast vid kristendomens grundläggare med tillgivenheten hos en av de första kristna.

Jordbävningar ha söndrat hans rike och splittrat hans tron. Men mitt i katastrofen står hans urgamla tro liksom en klippa. Ett uttryck av Luther, som kejsaren ofta citerar, anger hans ställning till religionen: "Vadhelst Jesus gör är kanoniskt, även om det fortplantas till kommande släkten genom Pontius Pilatus, men vadhelst Jesus ej gör är okanoniskt, även om det fortplantas genom S:t Petrus." En så enkel tro behöver inga långsökta tolkningar. Men liksom hans karaktär är den för enkel, för uppriktig att godtagas utan undanflykter av en tid som blivit skeptisk. Och Wilhelm II fordrar av Gud inga speciella företräden i himlen eller på jorden. Den ödmjukaste av hans undersåtar kan ej vara mer ödmjuk än kejsaren är mot konungarnas konung.

Kejsaren är ej svag för prakt och prål.

Kejsaren är, upprepar jag, en mycket enkel och anspråkslös person. Den kejsarliga prakt

varmed han omgav sig under sin regering, hade ej tillkommit på grund av något hans eget inre behov. Den uppkom av den känslan, att hovet måste vara en central källa för glans och prakt. Denna åsikt råder i varje monarki, och den imiteras till och med i många republiker. Det tyska folket drog nytta av den kejsarliga styrelsens pomp och ståt. Den inspirerade och hjälpte våra konstnärer; den ökade vårt folks välbefinnande. För kejsaren kändes den ofta som en börda.

Om kejsaren endast hade haft sig själv att ta hänsyn till, skulle han ha avskaffat mycket av denna ståt. Han ville mycket hellre läsa en bok än byta uniform flera gånger under en eftermiddag. Jag har själv sett huru uttrötad han såg ut på en stor galabal på slottet. Han förstod att representationsskyldigheten ingalunda är den obetydligaste skyldighet, som en regent har. Han ansåg det som sin plikt att fullfölja traditionerna från sin farfars hov, traditionerna från alla tyska regenter, såväl i det gamla som i det nya kejsardömet. Kejsaren är enkel och anspråkslös i alla sina vanor, och liknar på intet sätt de grova karikatyrer som ofta gälla för hans porträtt. Då han satt på tronen, fordrade etiketten att han hade ett hundratal olika uniformer för lika många olika tillfällen. Kejsarens favoritdräkt är en tweedkostym. Den uniform han tycker bäst om är fältgrå. Han bär ordnar emedan de symbolisera ting, som äro verkliga för honom. Han

bär ej guldtränor eller juvelprydda kraschener för deras egen skull utan som en hyllning till de andliga värden de representera.

I landsflyktens ensamhet och längtan.

Barbarossa, enligt sägnen Tysklands framtida befriare, vår familjs länsherre och min makes föregångare, vilar ännu i sitt förtrolade berg, omkretsat av korpar. Skall Fredrik Barbarossa någonsin vakna upp ur sin sömn? Doorn innesluter hans ättling, Wilhelm II, liksom bergsfängelset innesluter den rödskäggige kejsaren. I olikhet med Barbarossa sover Wilhelm II mycket litet. Med oro betraktar han himmelen för att se om de olycksbådande fåglarna ännu kretsas över fäderneslandet.

Ej långt från vårt hem flyter Rhen-floden fram. Doorn ligger vid den gamla flodbädden. Spår av Rhenguld finnes i kiselstenarna på våra gångar. Då kejsaren bodde i Amerongen kunde han se Rhen från sitt fönster. Med hjälp av kikare kan man även från Doorn skönja flodens lopp. Hur ofta glider icke kejsarens blick längtansfullt i denna riktning! Ibland suckar han. Hur ofta måste han ej minnas svunnen glans, då floden flyter förbi! Mer än svunnen glans, mer än sin förlorade krona och tro, beklagar kejsaren dock sin oförmåga att mer aktivt deltaga i Centraleuropas rekonstruktion och i strävandena att ånyo vinna för sitt land vad han brukar kalla "en plats i solen".

"Landsflykten har", säger han, "lärt mig mycket om mig och mitt folk, som jag aldrig skulle ha lärt mig på tronen."

Kejsarens sorg över det förflutna är ej färgad av personlig bitterhet. Han förbannar varken sitt öde eller sina fiender. Han förlåter dem som smäda honom. Då forna medarbetare lumpet och lågsinnat söka klandra honom för deras egna fel, förblir han tyst. Ingenting ådagalägger mer övertygande det uppriktiga i hans religion.

Mitt hjärta värker, då jag tänker på det tyska folkets ödelagda möjligheter. Vilka storverk kunde kejsaren ej ha utfört, om hans eget folk hade förstått honom, om hans vidsynta planer för att säkerställa Tysklands storhet hade mötts av förståelse! Med rådgivare, som kunnat förstå hans verkliga avsikter, kunde en sådan man ha förflyttat berg.

Men hans rådgivare missförstodo honom nästan utan undantag. De korsade hans ädlaste och vackraste avsikter. De kommo hans största planer att stranda genom aktivt eller passivt motstånd. Trots dessa hinder utträttade han mycket för sitt land. Han kan utan oro möta historiens dom.

Jag gifte mig med Wilhelm II för att dela hans landsflykt och hans sorg. Jag gifte mig ej med honom med hoppet att en gång få bära Augusta Victorias krona. Jag är nöjd med mitt öde, om jag kan lätta landsflyktens börda för honom, om jag kan visa kejsaren den hänförelse, som ibland förvägrades honom av hans missledda folk.

Krönt eller okrönt är han min kejsare och min konung.

(Anglo-American Copyright. Eftertryck helt eller delvis förbjudet.)

Exkejsar Wilhelm i landsflykten.

GUBBENS

Egen ostron-anjovis
Kalasfiskpudding
Kalasfiskbullar

Kalas sill
Kaviar
Vingasill
Matjessill

rekommenderas som marknadens finaste konservinläggningar.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid

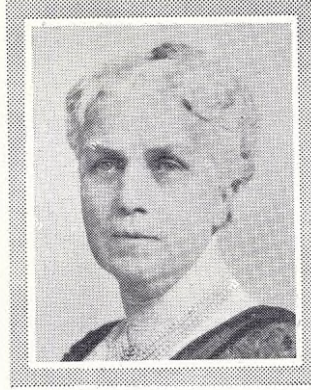
A.-B. NYA BLÅ HAND
Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.

BUTIKER: Holländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgränd 7, Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjält, Skolvägen, Alfjöö.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

ALMA BERLIN.
F. Scholander, Jönköping.
Änka efter lektor Mac
Berlin.
75 år den 17 augusti.

LINA BOSTRÖM.
F. Almquist, Stockholm. Än-
ka efter statsminister E. G.
Boström.
75 år den 17 augusti.

AUGUSTA TONNING.
F. Grönvall, Solvik, Ronneby.
Änka efter föreståndaren f.
Dalarnas folkhögskola
Pär Tonning.
70 år den 14 augusti.

ELLEN NYLUND.
F. Körling, Skogs Tibble.
Änka efter kontraktsprosten
Johan Nylund.
70 år den 20 augusti.

HEDVIG von POST.
Fröken, Sigtuna. Dotter till
löjtnant C. L. v. Post och
hans maka, f. Lundblad.
65 år den 12 augusti.

ESTER BERGMAN.
F. Malmeström, Söderköping.
Maka till disponert Bengt
Bergman.
65 år den 14 augusti.

WILHELMINA MÜNT-
ZING.
F. Söderlund, Gävle. Änka
efter kronolänsman Arvid
Müntzing.
60 år den 15 augusti.

SIGRID STREHLENERT.
F. Johanson, Nol. Maka till
civilingenjör R. W.
Strehlenert.
60 år den 23 augusti.

MARTHA SCHUMBURG.
F. Giesecke, Stockholm. Ma-
ka till konsul Robert Schum-
burg.
55 år den 16 augusti.

RUTH BRUNNBERG.
F. Sköldberg, Persberg. Ma-
ka till disponert K. G.
Brunnberg.
55 år den 19 augusti.

ESTRID FISCHER.
Fröken, Göteborg. Dotter till
häradshöv. Elis Fischer och
hans maka, f. Abenius.
55 år den 10 augusti.

KARA HOLMBERG.
F. Andersson, Arnö, Karls-
krona. Maka till amiralitets-
pastor Ernst Holmberg.
55 år den 20 augusti.

KARIN LUNDBERG.
Fröken, förste postexpeditör,
Halmstad. Dotter till fram-
revisor M. B. Lundberg och
hans maka, f. Holmgren.
50 år den 10 augusti.

HANNA EDSTRÖM.
F. Cederberg, Hagaborg,
Växjö. Änka efter kyrkoher-
den J. O. Edström, Frösön.
50 år den 14 augusti.

HANNA HARTELIUS.
Fröken, folkskollärarinna,
Arboga. Dotter till stadsläk.
J. G. W. Hartelius och hans
maka, f. Sundberg.
50 år den 14 augusti.

MAHLIN TÄMLIN.
F. Frick, Karlstad. Änka ef-
ter doktor Victor Tämlin,
Munkfors.
50 år den 15 augusti.

ELSA PERSELLI.
F. Ericsson, Örebro. Maka
till handlanden Sune Perselli.
50 år den 23 augusti.

KARIN F.-DOTTER
EGERSTRÖM.
Fröken, Sthlm. Sveriges för-
sta kvinnl. registrator i ett de-
partement. I dagarna utnämnd
till registrator i Statsdepart.

MARTHA STRINDBERG
F. von Reis, Stockholm. Än-
ka efter grossh. A. G. Strind-
berg. Imchav. av Stockholms
Flaggfabrik.
* 1862, † den 2 augusti.

BERTA BERG.
F. Hedman, Stockholm. Än-
ka efter bankir Alfred Berg.
* 1880, † den 26 juli.

Lätt, delikat konsistens,
utsökta bakverk garanterar

— det hälsoamma fosfatbakpulvret.

RUMFORD

Ö D E T. AV M A J H I R D M A N

EN AFTON, NÄR UNGA FRU BARBRO Törne någon dag före jul ganska sent kom hem från en brölopsfest, gick hon, som hon städse brukade in i barnkammaren för att varligt kyssa Lillemor och Barbro. En egendomlig stillhet slog henne till mötes ur rummet. Sköterskan syntes ej till. Då fru Barbro böjde sig över den yngsta, lilla Barbro, och lade sin kind mot den lillas, kände hon, att kinden var egendomligt kall. Hon fattade den lilla handen, hon böjde sig över Lillemors bädd. Båda barnen voro stilla, döda.

När sköterskan i detsamma inträdde, såg hon barnens mor stå mellan de små sängarna tårlös, tigande, och de båda kvinnornas blick möttes. Moderns fylld av en sorg, som gränsade till vansinne, av en smärta, så ny och våldsamt, att den ännu icke ens hunnit få fäste — — — Sköterskan skulle för alltid minnas den blick, som borrhade sig in i hennes. Det var hat och raseri i den, det var ett rop om hämnd, det var en namnlös förtvivlan.

Sköterskan visste med ens att all livets lycka och glädje flytt ut ur detta hus, flytt från henne och från alla. Och hon visste, att hon orsakat allt detta.

Det var kallt ute denna kväll, den gamla disponentbyggnaden behövde ordentliga brador i alla rum för att bli varm. Med tanke på de små hade sköterskan styrt om en stor brasa, och sedan hade hon dragit spjället för tidigt. Man får ej dra till spjället helt i gamla hus. Hade hon ej hört det så många gånger. Jo, visst! Men hon hade rört om glöden så väl, och hon kunde ej se någon brand. Hon tyckte det var synd att värmen skulle gå ut denna kalla vinternatt. De små skulle ha värmen. De sovo så rart. Sköterskan gick nöjd in i rummet intill och skrev ett långt och intressant brev hem till sin gamla mor. Det var så mycket att skriva om. Det var så mycket om de små söta flickorna Lillemor och Barbro, hur lustigt de pratade, hur rar deras mamma och pappa var, att det i kväll var bröllop mellan en kronojägare och en fattig, men söt skolläredotter. Hon fick det bra, hon! Att flickorna i köket voro otroligt slamsiga och lättsinniga, ute och syndade varje natt. Vad skulle de svara på domens dag? Att prästen talade som en profet, att han var bara 34 år och ogift — — — Hon skrev så att hon blev helt tung i huvudet. Men medan hon skrev, stego två snövita änglar ned från himlen, trädde in i barnkammaren intill och hämtade varligt, o, så ömt och varligt, Barbro och Lillemor bort till okända land — — —

Och nu stodo de båda kvinnorna bredvid de döda små, rannsakande varandra, den ena dömande, den andra skräckslagen av sin gärning, båda de olyckligaste bland människor. Stum, utan en tår, pekade modern på dörren.

Och den andra gick som om hon gick till döden. Men hon grät tyst där hon gick.

Och vintern gick och våren kom. Och vintern gick och våren kom ännu en gång.

För varje gång gårdens ryktbara rosor spred sin söta doft ut över markerna, tänkte fru Barbro:

— Nu skulle Lillemor varit 6 år, om hon levat. Och Barbro fyra. Och deras lockar skulle ha varit längre, och de skulle ha sjungit fler små söta visor. Och de skulle ha pratat fler lustiga saker med sina älskliga små munnar. Och hon skulle ha fått kysst dem, o, Gud — — —

Nu kunde hon gråta. Hon hade gråtit mycket sedan den där bittra natten. Hon hade gråtit, bett, rasat mot ödet, hatat sköterskan. Å, vad hon hatat denna varelse, som ödelagt hennes, deras liv — — — Det märkliga var, att fru Barbro ej tillät sköterskan att resa från gården. Varför

Dagens bibelord.

*Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.*

Håll fast det du har, att ingen tager din krona. Uppenb. 3: 11.
Var trogen intill döden så skall jag giva dig livets krona. Uppenb. 2: 10.
Salig är den man som är ståndaktig i frestelsen, ty när han har bestått sitt prov, skall han få livets krona. Jakob 1: 12.
Herre lär mig betänka att jag måste få en ände och vad som är mina dagars mått, så att jag förstår huru förgänglig jag är. Psalm 39: 5.
Den lön som synden giver är döden, men den gäva, som Gud av nåd giver är evigt liv i Kristus Jesus. Rom.-br. 6: 23.
Jag jagar mot målet för att få den segerlön, som hålles framför oss genom Guds kallelse ovanifrån i Kristus Jesus. Filipper br. 3: 14.
De förståndiga skola då lysa såsom fästet lyser och de som hava fört de många till rättfärdighet såsom stjärnor alltid och evinnerligen.

*Kallad att en gång för tronen
för din tron Guds lamm,
saligt höja lovsångstonen —
må jag skynda fram
Till Guds härlighet det bär
allting må försvinna här
blott jag himmer, blott jag vinner
segerkronan skön!*

Bröllop firades den 27 juli å Grand Hotel i Stockholm mellan herr Yngve Lindén och fröken Göta Öberg, dotter till grosshandlaren O. Öberg, Örn-sköldsvik. Foto: Lamm.

ville hon dagligen, stundligen ha inför sina ögon denna varelse, som krossat det ljusaste, lyckligaste liv? Hon visste det ej själv. Men hon kunde ej köra bort henne, tillät henne ej gå. Hon måste sänka sin brännande, plågade blick i dessa skygga, över all beskrivning skygga ögon, för att få någon lisa, för att kunna leva i livet så uselt som det nu var.

Hon såg hur den dömda varelsen liksom smalt samman under sin förfärliga börda. Ryggen blev böjd, ansiktet sjönk in, och aldrig skrev hon numera glada brev till de sina. Hon irrade omkring på gården utan att förstå sitt öde, utan ro och syndaförlåtelse. Och som om en gemensam källåder förenat de båda olyckliga kvinnornas hjärtan, gingo också sköterskans tankar i samma riktning:

— Nu skulle Lillemor ha varit 6 år och Barbro 4. O, gode Gud i himmelen, varför har du tagit din hand ifrån oss — — —

När fru Barbro såg hur sköterskan sjönk samman under sitt öde, kände hon hur i djupet av hennes sargade hjärta medlidandet begynte växa fram. Men fasan och hatet som en gång skakat hennes väsens grund, ville icke släppa henne. Hon såg på sköterskans magra, avfallna händer och tänkte:

— Med de händerna gjorde hon det, drog till spjället tanklöst — — — Och sköterskan, som kände dessa tankar, gömde sina famlande händer så gott hon kunde.

Och sommaren gick och hösten kom. Och Barmhärigheten och Förlåtelsen kämpade tappert för att få fotfäste på den öde gården. Men rosorna fällde sina blad, lika stilla sänkte sköterskan sitt ansikte i de vilsekomna händerna. Och lika stilla gick fru Barbro omkring med sin brännande blick.

En natt drömde sköterskan att Lillemor och Barbro sutto i hennes knä och jollrade som de brukade i livet. Under dessa sorgens år hade hon aldrig drömt så. Hon hade städse drömt, att hon tappat bort dem, att hon sökt dem i förtvivlan. Men nu jublade de i hennes knä, och talade om sin mamma med små lustiga utrop.

Hon vaknade fylld av glädje. Hon räta- de sin böjda gestalt, ögonen lyste. När hon mötte fru Barbro sträckte hon sina darrande händer mot henne och sade skyggt, men med bävande glädje:

— De ha talat till mig, de voro så glada, så söta — — —

Modern stannade, hennes oroliga blick sänkte sig häpen, tvekande, fladdrande som en fjäril innan den plötsligt med ett uttryck av vila och lycka stannade på sköterskans ansikte.

— De talade om sin mamma, fortfor sköterskan ivrigt — — Lillemor sade — — Och hon berättade vad Lillemor sagt och vad Barbro sagt. Och allt var så lustigt levande, så verkligt. Modern rörde händerna som om hon smekt ett litet huvud. Hon log lycklig, hon log lycklig efter trenne långa år — — —

Men plötsligt fattade modern sköterskans dömda, vissnade händer och grät över dem.

MAJ HIRDMAN.

Det är Fruksalt

som borttager dåsigheit och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.

HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

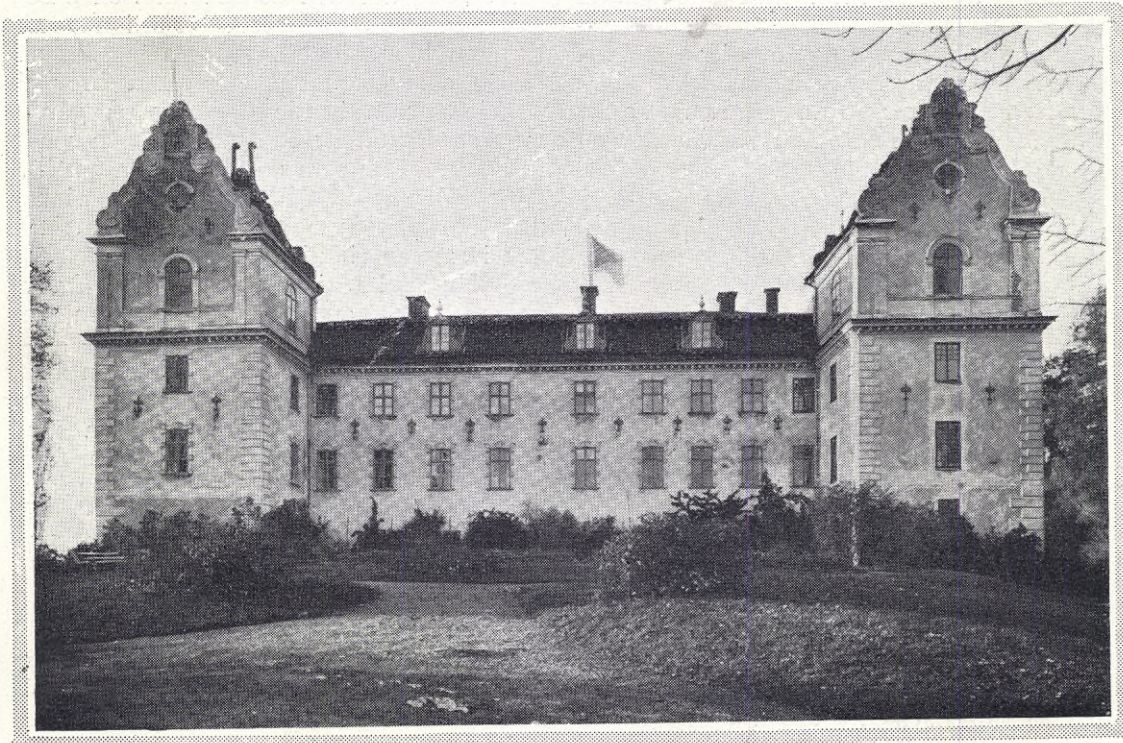
E T T S T Y C K E R O M

H E M M A H O S M A R K I S E N O C H M A R

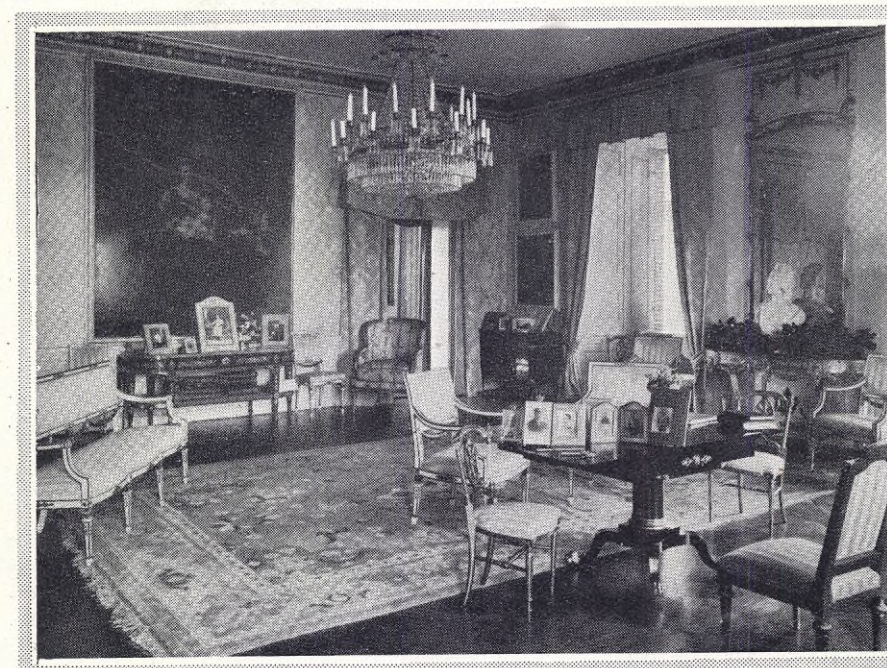
Den vittre markisen på Tyresö, riksbekant ej mindre för sitt författarskap än för sin ovanliga karriär, är en chevalier av gamla gardet och hans svenska sommarhem det mest förtjusande tillflyktsort för hans många vänner från när och fjärran. Iduns läsekreter beredes här tillfälle att i ord och bild göra en flyktig visit på det minnesrika Tyresö.
Foto: Arvid Florin.

Markisinnan Mary Lagergren,
född Sherman.

Tyresö slott från sjösidan.

Blå salongen, där Marie-Antoinette finnes avbildad i färg och marmor.

Ett av biblioteksrummen.

DE FLESTA ÄLDRE SVENSKA slott kunna genom urkunder eller bara genom sägner och gissningar spåra sina anor till sagotiden. Vad Tyresö gäller, är det fullt bekräftat att det i 600 år varit ett gods och ett fäste av betydelse och att det genom arv under fyra sekler var i svenska ädelborna mäns och kvinnors ägo. Man bör särskilt lägga vikt vid ordet kvinnors, ty den "slottsherre" under vilken Tyresö stod på höjden av ära och makt och dess namn nämndes med respekt över stora delar av Europa, var just en kvinna, till vars namn och storverk vi strax återkomma.

Sedan riddaren Erenigle Nilsson 1364 överlät godset till sin frände Nils Turesson Bielke,

stierna. Hans son var det som lät koppartäcka Tyresö kyrktorn och inrätta "hospital" vid godset. När han dog vid 45 års ålder, följde till graven av drottning Kristina och "fyra furstliga personer från Ryssland", övertog hans sköna 21-åriga änka Maria Sofia, född de la Gardie och dotter till Ebba Brahe, regeringstommarna på Tyresö.

Det var en slottsfru som hette duga. Hon äger strax efter sin makes död 12 egendomar i Sverige, Ingermanland och Östersjöprovinserna, ett hus vid Götgatan i Stockholm och en malmgård. Hon köper stenkolsbrottet vid Höganäs och med kol brutna därifrån underhåller hon fyrarna vid Kullen, Falsterbo och

gick det i ätterna Blå, Lillie, och Ryning tills det genom arv tillföll Gabriel Oxen-

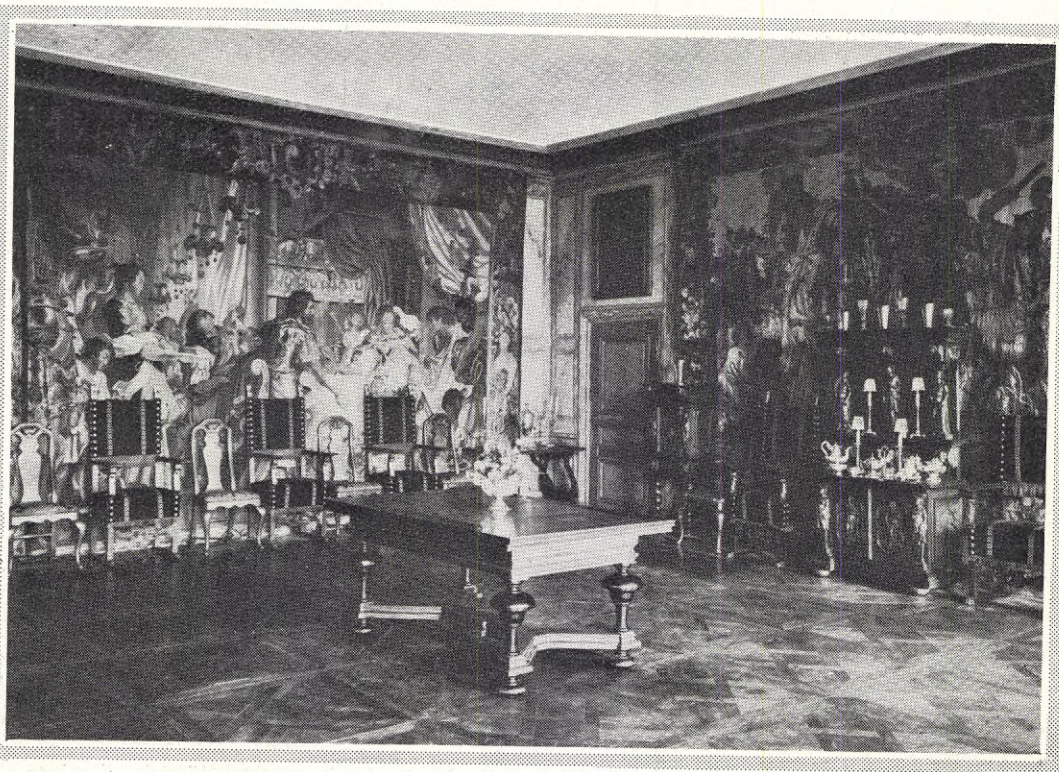
Nidingarna. Hon anlägger klädesfabriker vid Tyresö och levererar därifrån till armens behov årligen 30,000 alnar kläde. Hennes egna skepp förde kläden och lärt till in- och utrikes hamnar. Till Spanien sålde hon "för 40 vita munstycken tolfter flera hundra tolfter kvistfria bräder. Hon hade privilegier för vandtmakeri och införskrev till detta utländska färgare. Hon anlade messingsbruk, oljeslageri och gevärsfaktori och fick rätt att tullfritt införa porcellainejord, bresiljetråd, m. m. Hon var stor aktieägare i skeppsbyggerier, afrikanska kompaniet, m. fl. företag och både långivare och förläggare i Palmstruchska banken. Till sist må nämnas att hon var en durkdriven processmakerska, handlingarna rörande hennes rättegångar omfatta 20 tjocka band, och bara för hennes stockholmsegendomsars vidkommande finnas 200 domar och utslag. Hennes inlagor voro sådana att landshövding

I S V E N S K M I L J Ö

I S I N N A N L A G E R G R E N P Å T Y R E S Ö.

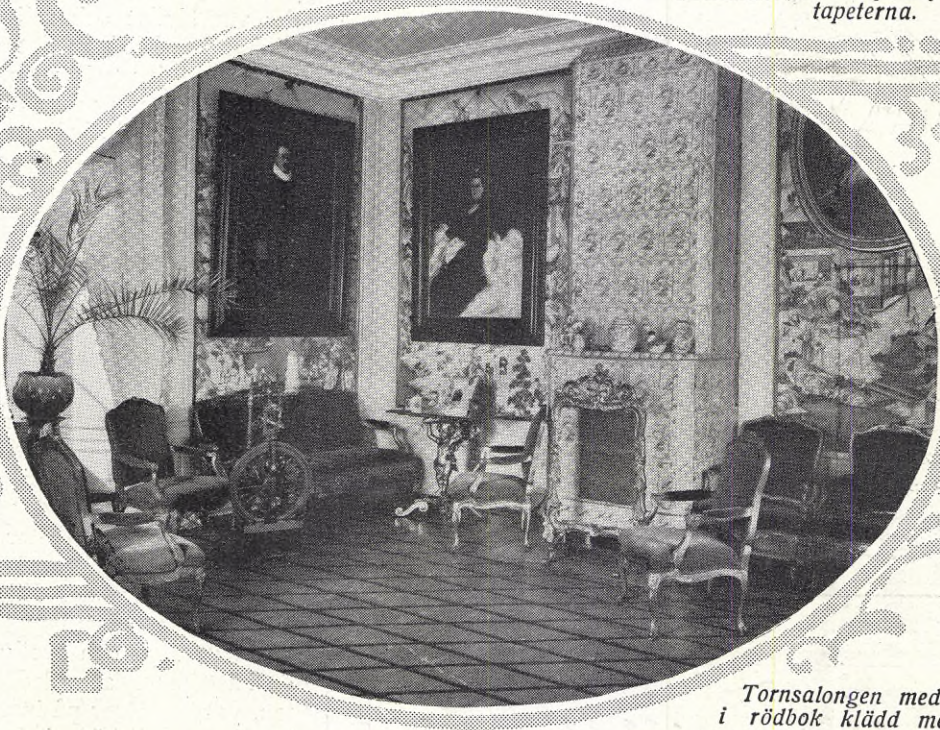
Markis Claes Lagergren, herre till Tyresö och romersk kabinettskammarherre.

Matsalen med de praktfulla vävda tapeterna.

Maria Sofia de la Gardie, Ebba Brahes dotter, en av storhetstidens märkligaste kraftkvinnor som drev storindustri på Tyresö.

Tornsalongen med möbel i rödbok klädd med röd sammet.

mängda med sådana intricate och nästan till raljeri applicable ordeformer".

Det vore intressant att veta hur vår samtid skulle uppfattat den sköna och myndiga Maria Sofia Oxenstierna.

Men även för det stolta Tyresö kom en förnedringens tid. Med 1800-talets ingång började det gå som handelsvara ur hand i hand. Konstverk och minnen, som hittills ansetts tillhöra slottet såldes, skog skövlades och hemmansdelar frånskiljdes godset. Den näst sista ägaren bjöd visserligen till att restaurera slottet och uppförde på nytt de bägge torn som på sin tid nerrevos för att ej locka ryska galärer. Men tornen fingo ej samma avslutning som de ursprungliga, nämligen kopparspiror. Tyresö nuvarande herre, romerske kabinettskammarherren och markisen Claes Lagergren har låtit ombygga tornen och uppfört två nya torn med kopparspiror enligt professor J. G. Clasons och arkitekt Gustaf Clasons ritningar. På dessa förekomma de gamla

tornens spiror. Den ståtliga portalen och den stora yttertrappan, där varje sten är huggen ur ett enda stycke Gävle-sandsten, ha också kommit till under markis Lagergrens tid. Dessutom har ladugårdskomplexen som lågo mitt för slottet och fördärvade utsikten mot sjön, flyttats undan så att numera ingenting skymmer den obeskrivligt hänförande anblicken över Kalvfjärden med uddar och holmar. Tyresö park är för övrigt omsluten av vatten på tre sidor därigenom att den sträcker sig ned till ån, som skiljer den från Lilla Tyresö.

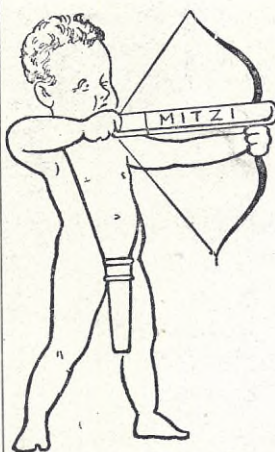
Slottsträdgården är oerhört påkostad med terrasanläggningar och c:a två tusen fruktträd. Den imponerar och tjuvar f. ö. öga och fantasi med en lång allé så tätvuxen och skum att den döpts till "Mörka gången" och en rosengård där man blir yr av all prakt och doft.

För att beskriva slottets inre skall man helst vara konstdoktor. Alla sällskapsrummen ligga på nedre botten och alla sovrum i övre vånin-

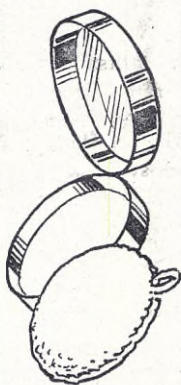
(Forts. sid. 835.)

Gripenhjälm fann sig föranlåten att anmoda den resoluta grevinnan "att någorledes föra sin penna", och "slika brev böra icke bli be-

Cupidobågen

och sammetsdyn
är det, som gör
våra damer så
pikanta och
oemotståndliga.

Mitzi

Puder och Läppstift GAHNS

Klisterfritt linne

har efter tvätten samma fasthet
samma gedigna utseende som
före. Sådant linne kommer från
Kungsäter, södra Marks härad,
tillverkningens hemort sedan
urminnes tider och här

Marks garantimärke, Vikingaskeppet

MARKS

HANDDUKAR OCH DUKTYGER
MARKS LINNEMANUFAKTUR A.-B.
KUNGSÄTER

Medtag till landet:

— så har Ni ständigt ett delikat kaffe-
bröd till hands vid bil- eller båtfärden.

Det kom ingen länsman.

Vera von Kræmers kåseri är denna vecka en liten
förträfflig studie i hundpsykologi.

REGNET ÖSTE NED, MEN VI GÄVO
oss ändå iväg, man kunde slutligen inte sitta
stilla och urra. Vi hade en timmes väg att gå
genom skogar, jag i galoscher och alltigenom
en smula påbyltad, mitt sällskap fri och ledig.
Mitt sällskap var en hund, en stor hund, som
brukar få vedernamnet: "du skönhet bland
hundar", han är ett vackert exemplar av sin
ras.

Vi travade på, jag på landsvägen, mitt säll-
skap gjorde lovar hit och dit, små halvcirklar
från mig och tillbaka till mig. Vi ha kampe-
rat ihop i några år nu, vi höra ihop.

Strax före sista grinden fanns det plötsligt
något lockande. Inte för mig, jag skulle känna
mig förnedrad av att låta locka mig, utan för
mitt sällskap. En skock får, vackra små lamm
och trevliga tackor. Och mitt sällskap satte
iväg efter lammen och tackorna. Jag blev
kvar, genomvåt, drypvåt, trött och nu arg.
Arg, förfärad, rasande, skräckslagen över vad
som kunde hända. Jag lovade mig in i skogen
under tunga granar, som allvarligt lät det ska-
ka stora droppar över mig. Jag ropade och
till slut kände jag hur jag halvgrät av vrede
och förskräckelse. Medlidande också med nå-
got litet lamm.

Det lönade sig inte. Jag gick till grinden
och väntade. Efter en stund, så länge som
det var lägligt och roligt, kom mitt sällskap
slinkande. Med tydligt dåligt samvete, men
också med den tydligaste, fräckaste belåtenhet.

— Nu kommer du alltså? sade jag och kände
hur jag snörvlade av regn och svuld gråt
och ursinne. Mitt sällskap kastade en skelande
blick på mig, en rand av ögonvita syntes
under pupillen och så slickade han sig om
munnen.

— Din rackare, snyftade jag till, vad har
du egentligen gjort?

Och så langade jag ut med hundpiskan,
men rippet träffade inte, han är rätt van att
vika av precis så mycket som behövs. Vi tras-
kade vidare tillsammans igen, ett bedrövtligt
par.

Och jag såg mig själv som en av de kvin-
nor, jag så ofta sett utåt Hagalunds-hället,
han går före, hon efter, arga båda två, inte
är han precis vacker, men hon är fulare. Och
hålla ihop göra de. Eller varför inte — ett
löjtnantspar vid en kapploppning, han i sitt esse,
hon svartsjuk och orolig. Han är som en av
de hästar hon så väl förstår sig på, omedveten,
vacker, lever på instinkt under dressyren,
blank och välskött, i den bästa form.

Det dröjde innan vi kunde bli sams, mitt
sällskap och jag. Jag gick i bävan för läns-
man. Men det kom ingen länsman. Och det
lilla, lilla ullfjun jag tyckt mig se på mitt säll-

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Matmö

"Avos
gillas av oss!"

Ty Avos-mangeln sliter ej
kläderna, är tyst och
lättgående — en idea-
lisk hushållsmangel.

Observera Avos-märket
å varje mangel!

Fråga Eder handlande
efter Avos eller tillskriv

AVOS, Örebro. ☐

Befria
rumsväxterna
från ohyra.

Osvikligaste medel är vårt
Jofurolbad i förpackningar
från 75 öre per styck.

Erhålles hos alla färg-,
frö- & kemikaliehandlare.

TEKN. FABRIKEN JOFUR
Postbox 227. Stockholm.

JOFUROL

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:
Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:
Eva Nyblom

Redaktionen: Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: Norr 6147
8660 — Norr 402 Annonsechefen: 1646

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:

50 öre vid bred textspalt, 40 öre vid smal textspalt, sökande 30 öre, pensionat,
Helmarg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång, 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 4:20.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år 17:—	Helt år 15:—
Halvt år 9:—	Halvt år 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

Floretta MILANAISE DAMUNDERKLÄDER

Sveriges äldsta och förnämsta fabrikt, äro öfverträffade i elegans och hållbarhet. Tvättäkta. Finnas i varje välsorterad dambeklädnad. Obs! Varumärkt. Floretta å varje plagg.

Tillv. end. av A.-B. Floretta, Sthlm.

Personlig finhet

Badande flickor, tennisspelande flickor dansande flickor, ja, faktiskt alla flickor skola finna att Veet-örème är en snabb, behaglig och tillfredsställande lösning på det invecklade problemet med missprydande hår. Denna underbara, parfymade, sammetslena örème har använts av millioner damer och flickor för att bli kvitt denna missprydande härväxt, som förstör charmen och finheten. Veet är bättre än rakapparater och vida överlägsen vanliga depilatorer. Ni endast påstryker Veet direkt från tuben, väntar några minuter, sköljer av, och håret är försvunnet som genom trolleri. Tillfredsställande resultat garanteras i varje fall, eller pengarna tillbaka. Veet kostar kr. 1:75 och kr. 3:25 per tub. Att tillgå hos alla hårfrisörskor, parfymaffärer, kemikaliehandlare, apotek etc. Generalagenter: Eneqvist, Holme & Co. A.-B., Vasagatan 15-17, Stockholm. Skydda Eder för efterapningar.

VEET Kr. 1.75 Kr. 3.25
som genom ett trollslag

Patenterad i in- & utlandet.

Alltid till hands aldrig till förtret

Knappnålsautomaten Ideal

på varje skrivbord, symaskin och sybord är ett stort behag i det dagliga arbetet, ty Ideal arbetar med osviklig precision och är alltid redo.

Säljes hos bok-, pappers-, sybehörs- och kortvaruaffärer. Pris för Idealautomat med 100 nålar kr. 2:50. Idealnålförpackning om 100 nålar, för påfyllning av apparaten, 12 öre.

STENSHOLMS FABRIKS A.-B., HUSKVARNA.

Ett trevligt hem

erhålles med en
vacker tapet
från

Norrköpings Tapetfabrik

skaps vackra nos — det var visst ingenting, när allt kom omkring. Och att han slickat sig om munnen, det måste ha varit för regnets skull.

Då vi voro torra båda två närmade jag mig min hund.

— Du vackra mördarhund, sade jag, ska vi nu vara vänner? Varför vill du inte låta mig få tycka om dig — utan att jag ska behöva skämmas för det? Varför kan du inte vara hygglig?

Han satte upp öronen, han hade fått se kycklinghönan, rätt dum och fet, hon hade alltid retat honom. Jag satt bredvid, han vände på huvudet och gav mig en hastig liten slick.

Som gjorde mig överlycklig. Nu när han var torr var han vackrare än någonsin och så tjusande självisk och obekymrad. Pälsen lockade sig litet, han sträckte på sig med ett vilddjurs grace och blottade vita, felfria tänder och lät sig smekas, alltsammans i naturlig, harmonisk, oanfäktad skönhet.

Senare på kvällen bet han ihjäl kycklinghönan.

VERA v. KRÆMER.

Hjältekonungen på tyska.

Ziska Luise Schember.

Tysklands främsta balladdiktarinna, Ziska Luise Schember, har för någon tid sedan fullbordat och till filmbolaget Emelka försålt sin andra historiska film med svenskt motiv, vid namn *Gustaf II Adolf*. Det är ett arbete av utomordentligt dramatisk spänning och högt litterärt värde.

Ziska Luise Schember är en skaldebegåvning av stora mått. Det har sagts om hennes diktning, att den tillhör evigheten. Flera av hennes dikter har redan sin givna plats i den tyska ungdomens läroböcker vid sidan av Schiller, Goethe, Kleist m. fl.

Ziska Luise Schember är dotter till f. senatspresidenten i Karlsruhe, excellensen Ludwig Schember, och en mångårig beprövad vänskap förenar hennes familj med drottning Victoria av Sverige, prinsessa av Baden.

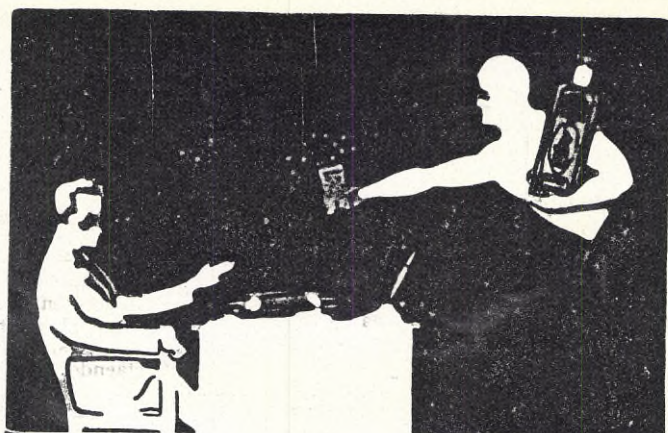
M. B.

Hon som inte vill "gifta sig".

(Forts. fr. sid. 819.)

personliga egenskaper, den blir det säkert också.

De typer jag skildrat tillhöra som sagt äldre kvinnogenerationer, d. v. s. de äro sådana om vilka det är konstaterat att de förblevo ogifta. Åtskilliga anse att vår tids unga kvinnor med sina stora självförsörjningsmöjligheter skulle vara särskilt lämpade för det ogifta ståndet. Härom vill jag icke yttra mig. Så vitt min erfarenhet sträcker sig förefaller nutidsflickan ingalunda mindre "giftaslysten" än äldre tiders unga flickor utan tvärtom. Och önskar hon gifta sig lägger hon det i dagen med en hittills okänd öppenhet, ja aggressivitet. Säg man förr ett ungt par i förälskelsens första stadier, var det han som sökte hennes blick, av de hundra unga par man nu möter på en af-

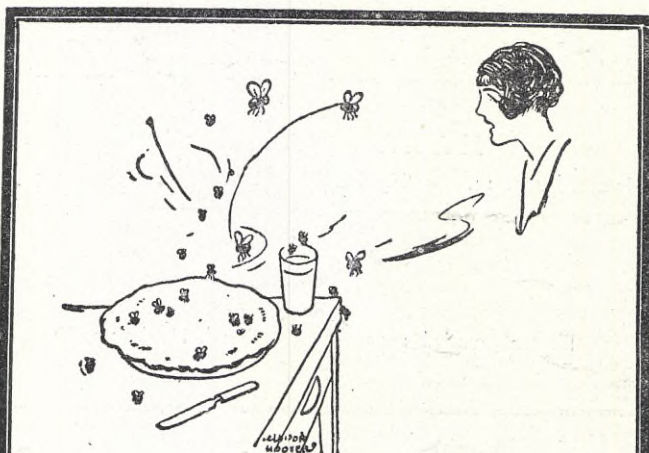

Dåsighet och Olust

Är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort.

Fruksalt-Samarin renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdriver den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna. *Fruksalt-Samarin* utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka *Fruksalt-Samarin*. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek hos Dro- och Färghandlare m. fl.

CEDERROTHS TEKN. FABRIK · STOCKHOLM

Objudna beundrare av eder matlagning.

KOM ihåg — Flugor äro icke blott besvärliga; de äro farliga! De komma till köket direkt från soptunnan. Kör bort dem med **FLIT!**

FLIT befriar inom få minuter Eder hem från smittospridande flugor och mygg. Det är hygieniskt, ofarligt och lätt att använda.

FLIT dödar alla skadeinsekter.

FLIT utrotar likaledes väggohyra, kackerlackor och myror. Det tränger in i springer och vrår, där ohyran håller till, och dödar ej blott insekterna utan även deras ägg och larver. Mot malen och dess larver är **FLIT** ett effektivt skydd. Ingående prov hava ådagalagt, att **FLIT** icke skadar vare sig kläder, tapeter eller möbler.

Ett vetenskapligt insektspreparat.

FLIT har efter ingående försök framställts under medverkan av fackmän, såväl entomologer som kemister. Det är absolut ofarligt för människor och husdjur. **FLIT** har ersatt tidigare använda medel, ty det dödar **alla** insekter — och gör det snabbt.

Skaffa Eder en **FLIT**-spruta — och använd den idag. Saluhålles överallt.

Krooks Petroleum & Olje A/B
Stockholm.

Beckers butiker i Stockholm sälja **FLIT**.

Det röda varumärket

Det finns endast en enda äkta Eau de Cologne — Johann Maria Farina med det röda varumärket, tillverkad alltsedan 1709 efter samma utsökta originalrecept. Se noga till, att Ni icke får mindervärdiga efterapningar. Förutom Eau de Cologne finnes även tvålv av samma fabrikat.

*Johann Maria Farina
gegenüber dem Julichs-Platz*

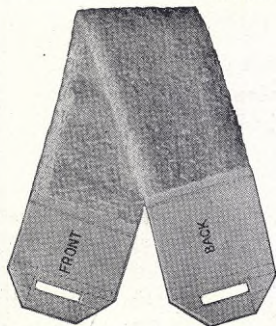
Generalrepresentant:
HARALD SCHÖTT
Luntmakareg. 14. STOCKHOLM Tel. Norr 101 Qr.

Firman grundad 1709 Kungl. Hovleverantör

SOUTHALLS SANITETSBINDOR

Absorberande, antiseptiska.

Southalls tvättbara Bindor.
I halvdussin-paket. Storlekar: 1W, 2W, 3W.

Pressade Bindor.

Särskilt avsedda för damer på resor. Dessa bindor äro Southalls vanliga, men genom pressning reducerade till tändsticksaskformat. Upptagna återfår bindorna sin form och elasticitet. Storlekar: A, B, C, D.

FABRIKANTER:
SOUTHALL BROS & BARCLAY Ltd.,
CHARFORD MILLS, BIRMINGHAM, ENGLAND.

I lager hos:
Nordiska Kompaniet (sjukvårdsavdelningen), Au Corset Gracieux, Stockholm. Apoteket Kronan, Göteborg. R. Söderberg & Co., A.-Bol., Göteborg. Samt hos alla förstklassiga sjukvårdsaffärer.

En gros hos:
Gustaf Hjelm & Co, Stockholm. Stilles Försäljnings A.-Bol., Stockholm. Kirurgiska Instrumentfabriken, Stockholm. Apoteket Vasens Apoteksvarucentral "Vitrum", Stockholm. Sederholm & Co., Liljeholmen. R. Söderberg & Co., A.-Bol., Göteborg.

tonpromenad är det nittionio, där hon söker hans blick. Emellertid är det nog så nu för tiden, att man lever och gifter sig på ett känslominimum, och det är därför inte uteslutet att det bland de självförsörjande utbildar sig en särskild ogift typ, som föredrager att gå och komma som hon vill.

Återstår att säga ett par ord om den respektive lyckan i det gifta eller det ogifta ståndet. Förhållandet torde helt enkelt vara det, att det sistnämnda betyder ett minus i glädje och ett minus i sorg. Det beror på om man helst vill leva angenämt eller rikt. En artikel i ett dithörande ämne talar med knot om att "ge bort sin dyrbaraste egendom — sitt jag". Nu är det emellertid så, att vårt jag väl kan vara en dyrbar gåva åt en annan, men är en fattig egendom för oss själva. Om en människa väljer att leva, icke för en annan, för andra eller för ett annat, utan just för detta egna jag, så skall hon finna att det förvandlas som trolens guld vid dagsljus. "Den som söker sitt liv, han skall mista det", säger den skarpsyntaste av alla människokännare.

ANNIE ÅKERHJELM.

Iduns jubileumsartikel.

(Forts. fr. sid. 821.)

Många gånger har man det intrycket, att vuxna människor, till och med de som äro uppfostrare, i sin egen förgrämdhet icke av hjärtat unna barnen glädje utan på sin höjd tolerera den ystra leken som något som är vanskligt att hejda. Man är så ofta angelägen att onödigt tidigt föra in barnen i livets sorger. Men barnen ha full rätt att vara barn.

Visserligen skola barnen, när tiden därför är inne, fostras att med bevarande av barnasinet växa ifrån barnsligheten, icke minst sådan den yttrar sig i den infantila självupptagenheten, benägenheten att göra sig till livets centrum. Därför bör man redan tidigt söka ge barnen den rätta uppfattningen av sin ställning först i hemmet och sedan i allt större samhälle. Osjälviskhet, förmåga att åtaga sig ansvar, hjälpsamhet, villighet att tjäna, allt detta blir, där den unge växer in i det, ett skydd mot nervös självupptagenhet. Denna uppfostran sker även den bäst genom själva miljön, nämligen genom att barnen komma in i en arbetsgemenskap. Under det gemensamma arbetet finner barnen sin rätta plats. I en miljö, där det råder förtroendefull gemenskap i arbetet, där gör barnet helt enkelt vad man förväntar sig av det. Och där har fostraren bäst tillfälle att på ett naturligt sätt möta barnet med glatt stärkande förtroende.

I en barnpsykologisk enquête i Amerika förekom för en del år sedan den frågan: "Vilket är det starkaste minnet du har från din skoltid?" Bland svaren var ett från en flicka, som under skolåren varit blyg och försagd och föga gjort sig gällande. Hon angav som sitt starkaste minne de ord en lärarinna en gång sagt, då hon visat sitt handarbete: "Det här ser ju riktigt trevligt ut." Att denna obetydliga episod stod som det allra starkaste minnet för detta barn vittnar om hur mycket det betyder för ett barn att få ett erkännande. Allra starkast verkar emellertid ett sådant uppmuntrande ord, när det inte kommer blott som ett betyg från läraren utan när denne ger sitt erkännande som arbetskamrat. Få ting synas mig viktigare för barnens fostran än att i skolorna upprättas arbetsgemenskap mellan lärare och lärjungar och att i hemmen möjligheterna till arbetsgemenskap mellan föräldrar och barn utnyttjas. Från en sådan arbetskrets kan den unge gå ut i världen med livsmod och sunt förtroende till egna krafter.

Den unga människa, som nått fram till inre stillhet och glad arbetsvilja, han äger, vad Ragnar Jändel i en uppsats kallar verklig kultur. "Den verkliga kulturen är blott den",

Ni vill
magra

Tänk på Eder hälsa och Edert utseende. Hastigt och effektivt minskar Ni Eder fetma genom att använda

Tainy

utan förändring av dieten. TAINY innehåller inget laxativ eller på organismen skadligt inverkande salter eller droger. 1 flaska Kr. 3:75, 3 fl. portofritt. Finnes hos Eder parfym- och färg-handlare, frisör, eller direkt från THE TAINY IMPORT, Gefle. I engros hos A.-B. Parfumeri R. Barlach, Sthlm 1. Adamsson & Nyström, Göteborg.

Begär alltid Vitrums tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel. Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat. Mineralvattensalter Vitrum. Laxérmarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel. Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna. FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals Laboratorium, Stockholm. Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Carl Lundgren

Regeringsgatan 83, Stockholm. Tel. 139 97.

SKOSPECIALIST

för sjuka och ömma fötter.

Erkänt elegant utförande.

M. ZADIG[®] DEPILATORIA

ett säkert verkande, oskadligt medel för att borttaga generande hårväxt.

Säljes överallt.

M. ZADIG - Malmö

H. M. Konungens Hovleverantör.

NEDERLAG:

i Stockholm, Regeringsgatan 27.

i Göteborg, Chalmersgatan 20.

GIFT

Et

utan att först ha besökt

aldrig! **LJUNGGRENS**
Möbelaffärer

Femtio möblemang utställda.

15 Malmskillnadsg. 15, Stockholm.

Springmadrasser

för alla ligg- o. sittplatser.

Bildynor - Stålmöbler

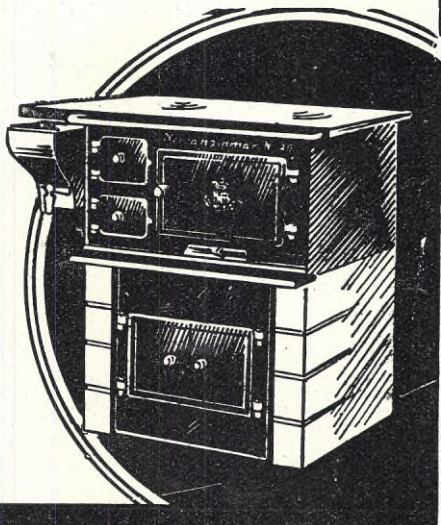
Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herrar Järn- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Stor prissänkning från 1 jan. Begär vår senaste prislista.

SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

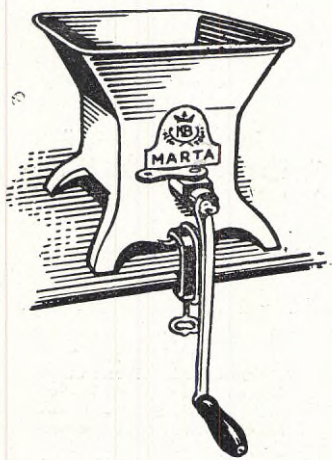
SPISLAR

Norrahammar står främst ifråga om tillverkning av välgjorda, hållbara, bränslebesparande kokspisar. Ny, elegant utstyrsel å årets modeller.

NORRAHAMMARS BRUK,
NORRAHAMMAR.

Degknådningsapparaten

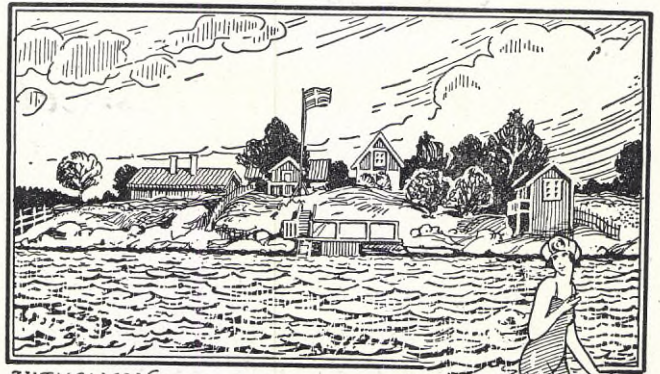
"MARTA"

— Patenterad i in- och utlandet —

lika användbar som färs- och korbberedningsapparat. Försäljes hos järnhandlare och bosättningsaffärer.

Den inbesparar 2/3 av husmödrarnas tid och arbete med den besvärliga beredningen av degar, färs- och korvsmetar, och därtill blir arbetsresultatet det bästa tänkbara.

NORRAHAMMARS BRUK, NORRAHAMMAR.

JUTHOLMEN—

Rena porer —
hudens hälsa.

“Ut till landet”

ut till fåglarna», ljuder parollen när den långa vintern äntligen ligger bakom oss. Vintern har väl sina goda sidor, men — sommar är sommar. Då börjar friluftslivet i skog, mark och sjö.

Var slår Ni upp Edra bopålar för sommaren — vid badorten, å landstället, i kolonistugan eller om Ni tillfälligtvis då och då gör en sommarutflykt — låt Reporia Svavel-Tjärtvål bliva Eder sommarkamrat.

Ni har lärt Er att värdera Reporia-tvålen under vinter- och vårdagar. Den kommer även att öka Eder sommartrevnad.

Genom sin välgörande inverkan på Eder hud och hy skall den förhöja den prägel av hälsa och spänstighet som sol och vind och uppfriskande ute-bad skänka Eder.

Reporia Svavel-Tjärtvål är hela familjens bästa tvål varje dag hela året om.

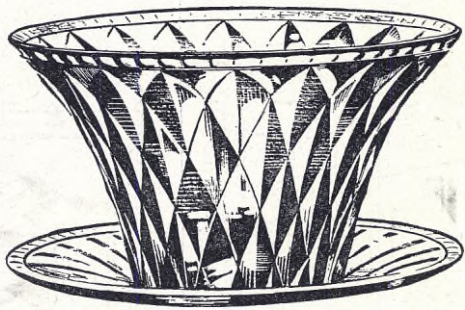
*Tillverkningen står under kontroll av prof. i kemi vid Upsala universitet L. Ramberg.
Undvik sorgfälligt okontrollerade efterapningar!*

Begär icke svavel-tjärtvål; begär alltid REPORIA Svavel-tjärtvål, den första och den enda i sitt slag.

Säljes överallt å 1 kr. — extra storlek (för badet) kr. 1:50.

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK
Gefle

I SIN TILLVERKNING AV SLIPAD KRISTALL

har Orrefors börjat framställa flera serier nya mönster, som bryta med de senaste årtiondenas traditioner och smak för djupa slipningar, vilka visserligen åstadkomma starkt briljerande effekter men dock med svårighet samordna sig med glasens former. Utgångspunkten har varit traditionerna från 1700-talets slipning med den mjuka, formen följande mönsterbehandlingen, med diskret, förnämlig ljusbrytning i ofärgat eller svagt tonat kristallglas.

Glasen äro komponerade av Brukets konstnärer Gate och Hald.

ORREFORS

BRUKS AKTIEBOLAG, ORREFORS

Grand Prix Paris 1925.

skriver han, "som bryter vägar genom de stängande bergen, som ger trygghet och sprider djup glädje över det svåra, strävsamma livet." Han fortsätter: "Det finnes en tavla av Millet, den store franske målaren, en tavla som är mycket bekant och ofta reproducerad. Den heter Aftonringningen' och framställer två människor — man och hustru — vilka efter slutat dagsverke med böjda huvuden lyssna till aftonklockorna. Den tavlan synes mig på ett utomordentligt sätt symbolisera den sanna kulturen, vars innebörd kan uttryckas i dessa två ord: *arbete* och *andakt*."

Jag har velat citera dessa ord av Jändel, icke blott därför att de synas mig på ett förträffligt sätt sammanfatta några av de viktigaste värden en människa kan nå fram till utan också därför att målet för uppfostran synes mig bättre kunna skildras genom bilden av dessa människor, som stå där i andakt efter slutat arbete än genom uppräknig av allmänna sedliga egenskaper: redbarhet, sanningskärlek, arbetsamhet o. s. v., ty genom denna konkreta bild betonas, att blott den sedlighet har värde, som fått en levande personlig gestaltning.

Därför att på det sedliga området endast

det personliga har värde, så måste fostraren vara en personlighet. Endast personlighet kan dana en personlighet. Det sker visserligen icke genom några kraftiga ingripanden utan genom det lugna, dagliga suggererande inflytandet från den som lever i uppoffrande ödmjukt arbete.

Den betydelse som suggestionen har ställer stora krav på uppfostraren, icke minst därför att barnet lika mycket påverkas av den omedvetna suggestionen som av den medvetna. Det är icke blott genom ord och icke ens genom gärning, som uppfostraren utövar sitt inflytande, utan genom vad han är i sitt innersta. Barnen påverkas även av sådant som uppfostraren hoppas, att barnen icke märka: hans dåliga humör, hans inkonsekvenser, hans bristande uppriktighet, men visserligen också av hans goda humör, hans karaktärsstyrka, hans inre frid och glädje. Finns det någon tanke mer ägnad att uppfostra uppfostraren än vetenskapen om att vi genom det som innerst rör sig hos oss kunna utöva inflytande på dessa barn, som se på oss med undrande ögon och som äro så lyhörda för vad som är äkta.

Men uppfostraren skall icke stanna vid det inflytande, som uppfostraren utövar. Målet

måste vara ett annat, högre, nämligen det att det hos den unge väckes vilja att uppfostra sig själv, längtan att växa upp till de egna idealen.

En utpräglad fostrarpersonlighet står icke, där den är förbunden med ödmjukhet, i vägen för de ungas personliga arbete på sin karaktärsdanning. Det är just längtande, strävande människor, som ge impulsen till ett sådant självuppfostringens arbete hos de unga. Vi kunna direkt hjälpa dem genom vår längtan. Icke minst när den går längre än dit vi själva hunnit. När Erik Lindorm skriver om det fädernearv han vill ge sin son, säger han:

"Jag vill sjunga in i ditt öra
skönhetslidelsens heliga sång.
Bakom din skugglösa barnapanna
skola melodierna stanna.
Ständigt, ständigt skall du dem höra,
när du blir vuxen en gång."

Det är kanske andra värden, som äro heligare för oss än skönhetslidelsen. Och kanske ha vi inte gåvan att sjunga in dem i barnets öra. Men vi kunna leva in dem och längta in dem i de ungas hjärtan.

ANNA SÖRENSEN.

Flyglar - Pianinon

Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Lauberger & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor.
Edert gamla tages i byte.
Illustrationer o. pris gratis på begäran

A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel
Norrköping.

NUTRIGÉN

Även blommor behöva näring!

Bästa och billigaste växtnäingsmedel är Nutrigén. Förpackn. fr. 75 öre pr st. Säljes hos alla välsort. färg-, frö- & kemikaliehandl.

Tekn. Fabriken Jofur, Stockholm.

Tändernas mellanrum rengöras med
IDEAL-ZETT-tandborsten
grundligt tack vare de spetsiga mjuka hårknippena.

Finnes i parfym-, färg-, kemikalie- och ekiperingsaffärer m. ft.

IDEAL-ZETT

ENSAMFÖRSÄLJARE Aktiebolaget Husqvarna Borstfabrik, Huskvarna. Avdelningskontor och lager i Stockholm och Malmö

Tyresö.

(Forts. fr. sid. 828.)

gen. Från hallen där en rad lustiga porträtt i olja av Sveriges konungalängd från Magnus Ladulås bilda fris uppe vid taklisten, kommer man in i gula salongen, så i den blå som ock kallas den stora, våningens största rum. Den vackraste möbelpjäsen därinne är nog det dyrbara konsolbordet, signerat Gottlieb Iversson. Det står under en oljemålning som fyller ett helt väggfält och föreställer Marie Antoinette med sina tre barn. Nästa rum är ett förmak och så följer tornsalongen, med gamla handmålade kinesiska tapeter. Den har en fransk möbel av rödbok klädd med rött sammet.

Genom fem små kabinett och salonger kommer man så till stora matsalen, ett verkligt praktrum med renässansmöbel, delvis förgylld och klädd med purpursammet. Väggarna täckas av ovärderliga flandriska gobelänger, förskrivande sig två från drottning Christinas och en från Hedvig Eleonoras tid. Den senare är den enda av serien — Æneas historia — som finnes i behåll. Från matsalen kommer man in i tre biblioteksrum, där naturligtvis boksamlingen är det förnämsta, men där man också fäster sig vid vackert skulpterade möbler, en ekdörr, som hittats vid renovering av källarvåningen, dyrbara målningar, däribland porträttet av Sofia Maria de la Gardie och porträtt av de påvar som markis Lagergren varit tjänstgörande kammarherre och kabinettskammarherre hos.

Tyresö slottsherrskap ha förr i världen ofta fungerat som värdar för kungliga gäster vars personliga vänner de voro. Drottning Christina hade sin höga förnöjelse av att jaga älg på slottets präktiga marker och det exemplet lär också Carl XV någon gång ha följt. Prins Eugen bodde aderton somrar på lilla Tyresö, trollbunden där av den härliga natur som tju-sade hans målaröga.

Tyresö nuvarande herre och hans markisinna tillbringa endast några sommarmånader på slottet, då ju markisen har sin verksamhet förlagd till Rom. Men i trots av slottsherrens utländska värdighet de främmande färgerna som vaja jämsides med de svenska från flaggstängerna över entrén, de främmande tungomål som talas av slottets lilla blonda och blida härskarinna och av de bägge bälde romare som på ett hos oss numera knappt annat, överdådigt sätt betjäna den ständiga strömmen av gäster, är det något slående svenskt över Tyresö. Markis Lagergren är svensk till sin högresta gestalt och typ och inte skynten av en främmande brytning förmärkes i hans tal. Till en viss grad är han naturligtvis kosmopolit, både Italien, där han vunnit såväl hög ställning och sällsynta utmärkelser som tillfredsställelse av sina djupaste religiösa känslor och Amerika därifrån både den nuvarande och den avlidna, på Tyresö dyrkade markisinnan stamma ligga ju hans hjärta nära. Men endast om Sverige, om den gamla borgen som i sex sekler speglat sina murar i "Eistrasalt" säger markis Lagergren hem.

TH. K.

Geometriska möbler.

(Forts. fr. sid. 822.)

skriket. Men vill ni ha ett riktigt raffinerat överkast över er säng — som naturligtvis är franskt bred och intar en upphöjd tron i er boudoir, såvida den inte är i badkarsform och inbyggd i vägn — så gör ni det av pälsverk, exempelvis mullvad och vit kanin. Och till nattduksbordet har er själs älskade sänt några blommor av kristall — det absolut senaste.

Nå, det tål att skrattas åt, men åtskilligt att hedras även. Om man inte à priori sätter sig på tvären.

E. N.

Eder hy blir vackrare

sedan Ni börjat vårda den med F. Pauli's äkta Liljemjolk-Creme. Intet annat hudmedel innehåller samma utsökta, för hudcellerna så närande och välgörande beståndsdelar — och ingen annan metod giver Eder ett så snabbt och ett så förnämnt resultat som den regelbundna användningen av

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème

Finnes även överfet (blå etikett) för mycket torr hud.

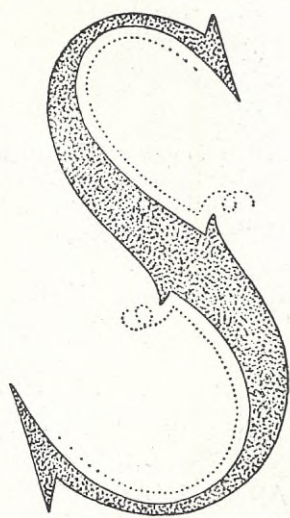
Hur sparsam är Ni?

Vad kostar det Eder att på vanligt sätt halvsula Edra skor? Har Ni någon gång tänkt på att sammanställa denna siffra med kostnaden för en halvsulning med Trelleborgs Gummisulor? Ni skall finna, att varje gång Ni sular Edra skor med Trelleborgs Gummisulor, spar Ni 12 kr., ty de hålla 3 lädersulor ut och kosta endast kr. 2:50, 2:25 och 2:— för herr-, dam- och barnstorlekar resp. En tub Trelleborgs utmärkta klisterlösning medföljer gratis varje par sulor. Låt samtidigt påsätta Trelleborgs enastående slitstarka gummiklackar.

TRELLEBORGS GUMMISULOR & KLACKAR

Erhålles hos sko- och läderhandlande samt skomakare.

TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS AKTIEBOLAG
Stockholm TRELLEBORG. Göteborg

A. R. A.

DIREKTION FÖR

KRONPRINSEN, STADSHUSKÄLLAREN, PELIKAN,
ÖSTERMALMSKÄLLAREN, W. 6, REISEN (1 tr.),
KÄLLAREN MUNKEN, DJURGÅRDSTEATERNS
TERRASS, ALHAMBRA.

HEMTREVNADSRÅD

Av möbelarkitekt Eduard Rasch.

Ett litet problem.

I ett rum, mätande 3×4,5 m., skola placeras en soffa (75×190 cm.) med ett tämligen stort bord (diam. 1.05 m.) framför, — ett bokskåp (32×125 cm.) samt piano, 4 stolar och en liten helstoppad fåtölj. Vår snickare har lämnat ett förslag enligt närslutna planskiss men vore jag mycket tacksam för verkligt sakkunnigt råd, som jag sett åtskilliga gånger lämnats Iduns läsare vid liknande fall. — Pianot behöver ej placeras vid fönstret.

Så ännu en sak. Vilka färger på gardiner, skärmar, mjuk- och linoleummattan då möblerna är av björk i gråbrun färg med guldbrun klädsel, samt tapeterna beige med mönster i dunkelgrönt och blått?

Anna-Lisa.

Svar: Det torde vara lämpligare att låta soffa och bokhylla byta plats, varigenom man undviker att få de tyngsta möblerna på samma vägg. Det är heller aldrig vackert, när en soffa delvis skjuter framför ett fönster. Det runda bordet kan även placeras närmare fönstret, för att få rummet rymligare.

Dunkelgröna gardiner o. djuplila skärmar. Mjuk matta i övervägande grönt samt blått, lila o. beige. Linoleummatta i parkettmönster.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Ådernät.

N:r 60. 1) Min 19-åriga dotter hy är genom synliga småäror på kinderna röd och blir t. o. m. litet gredelinaktig vid köld. Antagligen ärvtligt efter far och farmor. Kan det borttagas? Möjligen med kolsyresnö. I så fall — vart i Stockholm eller Borås t. ex. skall man vända sig så det ej blir för dyrbart? Annars vackert hy.

2) Partiet runt om hennes mun och haka upp mot näsvinklarna blir så lätt — eller är — litet gråaktig och verkar ej ren. Har tyckt mig märka, att den är mörkare då hon är nedstämd eller ej fullt kry. Vad göra?

K. G. M.

Svar: Det synliga ådernätet kan bero på frost men även på någon inre åkomma likaså det gråa i hyn. Därför bäst att vända er till en hudspecialist (läkare) i Stockholm eller Göteborg.

Onödig fetma.

N:r 61. 1) Vilka gymnastiska rörelser bör man öva för att få bort onödig fetma särskilt över höftpartiet? Huru bör man således gå tillväga för att få en slank och smidig kropp? Bör rörelserna företas på morgonen strax efter uppstigandet?

2) Huru skall man sköta sina ögon för att få dem vackra och glänsande?

Idunvån.

Svar: 1) Välj ut vissa gymnastiska rörelser, som ni utför om morgnarna framför öppet fönster omkr. 10 min. Men var ihärdig och hoppa aldrig över en dag, och

Bobbat eller shinglat

är en smaksak, men när det gäller hårets rationella skötsel, kan Ni inte välja något annat champounpulver än Syster Ellas. Det är just det som gör håret friskt och fräscht, yvigt och silkeslent. (Annons)

Solidar Tvätt-Extrakt

restaurerar hemmet, friskar upp färgen utan att fräta. Solidar innehåller mest tvål av alla tvättmedel (ca 38 % torr tvål) och ändå är det billigast i handeln. Använder man Solidar efter bruksanvisningen, behövs man ej måla

om sitt hem — Solidar tvättar det rent!

1/1 paket 58 öre.

1/2 paket 30 öre.

ni får till belöning en smidig kropp utan anhopning av fett näsgonstans.

Särskilt för fetma kring höfterna är att lägga sig rak lång på golvet, hålla armarna i sidan och upprepade gånger lyfta överkroppen till sittande ställning. Det underlättar att under rörelsen sticka fötterna under en byrå.

2) Med ögonen skall man ej experimentera. Akta er för nattvak och tårar, ögonens värsta fiender. Se glad och vänlig ut, så får nog ögonen sin naturliga glans.

Täta ögonfransar.

N:r 62. Har nyligen läst, att det mest effektiva sättet att erhålla långa, täta ögonfransar vore att varje aften pensla dem med ricinolja. Har under några dagar försökt detta medel, men kan trots största försiktighet ej undvika att få något av oljan i ögat, vilket förorsakar stark sveda och irritation.

Vore synnerligen tacksam att snarast möjligt få veta huruvida detta kan inverka menligt på synförmågan och skada ögat eller om jag kan fortsätta med behandlingen.

Prenumerant.

Svar: Penslingen bör ske med en helt liten mårhårspensel, som efter dopningen strykes av mot flaskhalsen, innan ögonhåren penslas. För att ej någon olja skall träffa ögat kan ni hålla ett öga i taget slutet när ni penslar dettas fransar.

Rynkig hud.

N:r 63. Kan Idun giva mig ett gott råd, vad jag skall göra med min hud under hakan, som, troligtvis genom massage blivit rynkig i stället för att som meningen var rynkorna skulle försvinna. Var snäll och giv mig ett råd vad jag skall göra för att få bort dem.

Tacksam Idunläsare.

Svar: Ni kan själv göra en hel

del för att få hakan bättre. Först två gymnastiska rörelser att utföra varje dag: *Huvudrullning* i vida cirklar, först 8 gånger åt höger och vänster flera gånger å rad.

På aftonen efter tvättningen kan ni inmassera någon hudcrème med en plockande rörelse under själva hakan och sedan strykningar från hakspeisen utåt och uppåt.

Synbara ådror.

N:r 64. Har på senare tiden fått något liknande åderbrock på övre delen av benen. Det består av ett nät av härfina ådror, som tycks tränga ut mot huden. Har

ej något ont av det, men det ser ju fult ut, och jag skulle gärna vilja veta, om något framtida men kan komma av det.

Hilda.

Svar: Om ådrorna äro fina och ej alls utstående, är det ej alls farligt och blir ej värre, såvida ni ej använder mycket höga klackar eller utsätter benen för någon större ansträngning.

Urblekt hår m. m.

N:r 65. 1) Mitt hår, som förut varit fullkomligt kolsvart, har nu i sommar börjat ljusna på ett betänkligt sätt, antagligen därför, att jag vistats mycket i solen utan huvudbonad. Vad skall jag göra för att få det mörkt igen?

2) Jag horstar mina tänder 2 gånger dagligen. Ändå finns på dem en gulaktig beläggning. Röcker ej. Vad är att göra, då tandläkare säger, att jag endast skall borsta dem och detta ej tycks hjälpa?

"Junger Mann".

Svar: 1) Naturligtvis är det av för mycket sol som håret ljusnat. Det går tillbaka till sin naturliga färg, om ni bara ger er till tåls litet.

2) Grundlig borstning är givet det viktigaste för tänderna. Att borsta dem med vanligt koksalt åtminstone en gång om dagen gör dem glatta och rena likaså tandkrita emellanåt. För övrigt anti-ceptiskt munvatten.

Fru Skönhetsdoktorn.

Där ligger något under,

att

PARADISMADRASSERNA

vunnit en så stor framgång. Förklaringen är den att allt stoppmaterial sorteras, renas och decifriceras å egna moderna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass för sig.

Tillverkas av:

J. Svensson & Bourghardt

GÖTEBORG.

Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik.

Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär.

Lyckan som varslade.

Sant är att jag icke tror på varsel.

Men det är något som skall hända i detta hus.

Och något olyckligt — ty lyckan varslar ju aldrig.

Vad har då hänt! Huset är ett åttioalshus med

en blandning av renässans och barock. Och utefter fasaden löper balkong som uppåres av en rad karyatider med en synnerligen väl utvecklad muskulatur.

För övrigt är huset ett väluppfostat och gott hus.

Till och med aldeles nytt.

Det "händer" något —

Eller rättare det varslar till något —

Gäller det mig!?

Dumt! Jag är ju frisk som en nötkärna.

Men —

I dag slocknade trappluset tvenne gånger innan jag hann upp. Detta har aldrig hänt förr.

Och när jag kom ut på gatan i morse så hade ett stort stycke fallit ur den ena karyatidens bröst.

Biten låg intill porten.

Hösten har kommit —

I parkens blomsterrabatter lysa de sista av sommarens blomster. Löven gulna —

Det känns ensamt och kalt inför hösten.

I dag har Sofi slagit sönder en spegel.

Det har hon aldrig gjort förr. Enligt egen uppgift. Det tar på mina nerver.

Och så ligger portvakten sjuk. Är det kanske honom det gäller!? Jag skall låta Sofi höra efter.

På eftermiddagen såg jag Henne.

Hon red förbi.

Kanske också jag skulle rida.

Bäst att fråga min medicinman.

Det blir allt ensammare och ensammare. Aldrig förr har jag förnummit vad ensamhet vill säga såsom nu.

Och så är det kallt i rummen. Det hjälper inte att elda. Och så drar det.

I dag tog jag mig en morgonpromenad.

Solen lyste över Djurgårdsbrunnsviken.

På Narvavägen mötte jag Henne — hon som red förbi mitt fönster härom dagen.

Hon är vacker.

Finns det en vackrare syn än en vacker kvinna på en vacker häst — i gammaldags riddräkt.

Jag följde efter henne — vi hade ju samma väg.

Natten därpå hade jag en hemsk dröm.

Jag gick en väg framåt.

Helt plötsligt kom någon ridande bakom mig.

Jag hörde att det var hennes häst. Jag menar hennes som jag såg rida på Narvavägen. Men när hästen passerade mig så såg jag att det var en av karyatiderna, den som mist ett stycke ur sitt bröst, som red gränsl och höll henne sina armar. Och när hon såg mig ropade hon på hjälp. Jag sprang för att hinna fatt, men då tog karyatiden och rev gipsbitar ur sitt bröst och slungade mot mig.

En av dem träffade mig. Det var då jag vaknade. —

Drömmen har oroat mig oerhört. Men naturligtvis betyder den intet.

Sofi har sagt till mig att jag borde söka läkare.

Herrn ser dålig ut.

Kan det verkligen vara så att det är jag som är sjuk.

Att det mig det gäller.

Men jag känner mig frisk. Bara litet nervös. Och undra på det. I går strejkade trappluset igen.

Bensintvätta

överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

Och tre (3) gånger innan jag hann upp.

Jag har sagt till, men portvakten säger att det intet fel är. Dock slocknar ljuset — *men endast när jag går i trappan.*

Jag har vandrat rastlöst genom rummen hela eftermiddagen.

Det var något av ångest jag förnäm — och jag längtade att det skulle ha varit vår. Till en vårmiddag på Djurgårdsbrunn.

Men där ute föll regnet. Och löven virvlade för vinden från parkens träd.

Jag tog en bok — försökte läsa — men förmådde icke. Till slut gick jag fram till fönstret.

Hon kom gående från andra sidan.

Mitt för mitt fönster stannade hon och det var som hade hon sett upp till mitt fönster som var upplyst och vari jag stod med en bok i min hand.

Det var Leopardis valda skrifter —

Men var det hon!

Hade jag hallucinationer.

Har jag feber.

Jag går till läkare i morgon.

Han sade: motion.

Ingenting annat. Skall jag cykla, slå kugel — eller.

Idiot!

Du skall rida —

Hon rider ju!

Hon lade från sig det blå häftet och såg upp emot honom.

— Nä, och hjälpte det?

Han kysste hennes hand.

— Min älskade, sade han. Det hjälpte, spökerierna upphörde. Karyatiden kastade inte längre gips. Och dess bröst vart helat. Trappljuset strejkade inte längre, portvakten vrickade inte sin fot, Sofi slog inte sönder speglar —

men det var bara i min hjärna det spökade. — Men också de togo slut.

— När togo de slut? frågade hon stilla.

— I dag när du svarade — ja på min fråga.

Hon log.

— Vet du vem det var som spökade. Jo, det var jag. Det var jag som kastade gipsen, släckte ljuset, slog sönder Sofis spegel — för att annars hade du inte kommit på den idéen att rida.

— Och om jag inte sen heller kommit på den tanken —?

— Då hade jag spökat tills du kommit på den tanken — du högtänkte —! sade hon leende.

— Ja — nu vet jag att det inte är som jag trodde, att det bara är olyckan som varslar. Lyckan tycks göra det även.

Nathanael Cassén.

HORNIMAN'S

"BOUDOIR" kvalité
i bleckburkar

THE

med 100-årigt
världsrykte

"SUPERIOR" kvalité
i aluminiumfodrade paket

Amerikanska passbyrån och skall åtföljas av läkarintyg samt tydlig adress på den person i Amerika, till vilken den sökande ämnar sig. Ni får bereda er på att det kan dröja flera månader innan er tur kommer att erhålla pass. Angående plats i familj bör ni vända er till Mrs Othelia Myhrmanns platsanskaffningsbyrå, 30 East Randolph Street, Chicago, Ill. U. S. A. Hon är svenska och har stort anseende.

Men om ni är alldeles ovan vid hemsysslor, vore det väl bäst att försöka i ert hemland först. Ty har ni ingen, till vilken ni kan trygga er i Amerika i fall av behov, är det rätt riskabelt att ge er av dit.

Efterbliven gosse.

Fråga: 1) Har en 11 års gosse, som på grund av klenhet under de första levnadsåren är åtskilligt efterbliven i intellektuellt avseende. Vid 8 års ålder fick han börja i småskolan, där han fick fortsätta under två år i första klass. Som han emellertid ej kunde följa med i klassen har han sedan under ett år (2 terminer) fått enskild undervisning i hemmet av ex. småskollärarinnan. Han kan nu läsa och skriva någorlunda men har synnerligen svårt för räkning. F. ö. verkar han åtskil-

liga år efter jämnåriga i intellektuellt avseende. Kroppsligt är han numera frisk och i detta avseende utvecklad ungefär som jämnåriga i allmänhet. Huru bör man i fortsättningen bedriva hans uppfostran? Finnes någon statlig eller privat anstalt för dylika barn, där man kan förmoda, att uppfostringsmöjligheterna bättre tillvaratagits än genom undervisning enskilt? Om dylik anstalt finnes, blir det kostsamt uppehålla gossen där? Blev synnerligen tacksam för möjligast noggranna upplysningar.

"Bekymrad landsortsbo".

2) Kan ett brungult födelsemärke i ansiktet (från ena mungipan nedåt hakan) å en två års gosse borttagas, utan att misspydande ärr eller behandling, och är lämpligaste tiden nu eller vid högre ålder?

"Obekymrad gosse".

Svar: 1) Vid större folkskolor finnas s. k. hjälpklasser för efterblivna barn.

För ett par år sedan öppnades en skola för bildbara sinnesslöa barn, Götgatan 38, Stockholm. Föreståndarinnan fröken Agnes Elgström. Barnen inackorderas genom skolans försorg.

Föreningen för sinnesslöa barn har en anstalt, Slagsta seminarium i Fittja, utanför Stockholm.

Så är det en privat skola, Linda Öbergs förenklade skolkurser, Upplandsgatan 51, Stockholm.

2) Troligen växer födelsemärket så småningom bort. Men för säkerhets skull bör ni vända er till en hudläkare.

Diverse frågor.

1) Huru bör man titulera en kvinnlig tandläkare? Skall man kalla henne doktor?

2) Passar det att bära vit filt-hatt s. k. Capeliner till en gulblommig voile-klänning?

3) Vilken åskådning ha teosoferna?

4) Anses det ofint att under en tågresa vara klädd i en blus med korta ärmar?

5) Finns J. Blicher-Clausens "Violin" och "Sonja" att få köpa i bokhandeln som en-kronasböcker?

6) När en äldre dam föreslår en yngre dam om titlarnas bortläggande, vad skall då den yngre damen säga om hon gillar förslaget?

7) Vad heter den bok som utgivits av Generalstaben? Där skall visst stå anvisningar över stadens sevärdheter m. m. samt en karta över alla gator och stadsdelar. Den har alldeles nyligen kommit ut.

8) Vad heter den internationel-

la folkhögskolan som finns i Danmark? Anordnas det några sommarkurser där?

Idun-vän.

Svar: 1) Hon tituleras i allmänhet för doktor.

2) En vit filthatt kan bäras till vilken klänning som helst.

3) Teosofernas åskådning är alltför vidlyftig att ingå på här. Predestinationläran ingår som ett viktigt moment i deras lära. Teosofiska Samfundet har utgivit en massa småskrifter, som kunna rekvideras genom bokhandeln eller direkt från samfundets byrå, Östermalmsgatan 75, Stockholm.

4) Nej.

5) Dessa böcker finnas ej längre i r-kronasupplagor men väl i dyrare upplagor.

6) Den yngre damen bör naturligtvis tacka.

7) Boken heter Vägvisare över Stockholm och kostar 2:50.

8) Troligen avser ni Askov i södra Jylland. Det är den största nordiska folkhögskolan, där mycket besökta sommarkurser givas.

Möbelarkitekt.

Fråga: Hur lång är utbildningstiden för en arkitekt (efter studentexamen, reallinjen). Är utbildningen dyrbar? Lär man sig även möbelritning? Vad kan en kvinnlig arkitekt påräkna för anställning?

Realstudentska.

Svar: Utbildningstiden vid Tekniska Högskolan i Stockholm och Chalmers tekniska Institut i Göteborg är 4 år. Terminsavgift 150 à 200 kr. Tillfälle till stipendier gives.

Denna grundläggande kurs måste även en möbelarkitekt ha. Sedan går det ju lätt att specialisera sig. För en mera konstnärlig utbildning har Konsthögskolan en 2-årig kurs, vartill fordras avgångsexamen från någon av ovannämnda institut. Kvinnlig arkitekt har samma anställningsmöjligheter som manlig.

Skagen.

Fråga: Vill någon Idunläsare rekommendera mig ett enkelt, och där trevnad råder, pensionat i Gamla Skagen, Danmark. Pensionatets läge: så nära havet som möjligt.

Kan man företaga resan över från Göteborg till Fredrikshavn i 3:dje klass eller är det mer idé att kosta på sig en 2:dra klass biljett?

L—e.

Svar: K. F. U. M:s pensionat, Skagen, enkelt och billigt.

FRÅGOR och SVAR!

Hembiträde i Amerika.

Fråga: Jag hade tänkt resa till Amerika nu i höst, bara jag kunde få ett lån ordnat. Tror Idun att man kan få ett lån på 1.000 kr. av privatperson, genom annons i dagl. tidn., emot säkerhet i ett livförsäkringsbrev på samma summa, samt mot ränta och erläggande av premierna. Även ber jag få upplysning om vad som mer än pass och biljett måste ordnas för en dylik resa, vilka kostnader samt hur man skall kunna i förväg erhålla en god plats som lägre tjänarinna i en amerikansk familj. Var vänlig och svara mig med det snaraste beder

Anny.

Svar: Nog går det att få låna med livförsäkringen som säkerhet; försök i en bank. Men om ni kan få en lika stor summa som livförsäkringen är osäkert. Ansökan om pass lämnas till

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

Vid kräftsupén

bör icke DEN NYA "HUSBONDENS RÖST" få saknas. Den livar upp stämningen, och presterar den bästa dansmusik, som står att uppbringa i hela världen.

Erhålles på mycket förmånliga villkor o. provspelas gärna utan köptvång i vår moderna, med separata hörnrum inredda utställningslokal

4 KUNGSGATAN 4
STOCKHOLM

"Husbondens röst" — "His Master's Voice"
Ombud på alla större platser Sverige runt.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Vävskedar,

Solv, Skyttlar, Spännare, Bobiner, Varpor samt övriga vävredskap för hemslojd köpas fördelaktigast från

John A. Thulin & C:o Vävskedsfabrik, Norrköping. Tel. 393. 670.

Kneipp-byn, Visby

I är öppet till 12 September!

Psykisk hårdning under hypnotisk inverkan befriar sinnet från oro och skadliga vanor. Begär prospekt från

D:r KALLENBERG, postadr. Visby.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Herkulesg. 14, i. d. Lilla Vattugatan 14. Tel. 7576. STOCKHOLM. N. 18336.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Boutredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

LUPA-Sanitetskydd

(Iagl. skyddad) är av största hygieniska värde och, i motsats till många andra bindor, ogenomtränglig för väta, något som är nödvändigt med de tunn-över- och underkläder na, som damerna f. n. använda, och desto mera när "LUPA" er bjuder det bästa skyddet vid sittning, dans och sport, varemot må

nadsbyxor äro mycket besvärliga och osunda under den varma årstiden "LUPA" är framställd av mjukaste material, som tål att vid tvättning kokas. Väger blott 30 gram, är icke skrymmande, men är dock nästan outslitlig. Skyddar helt över- och under kläder och skänker därmed åt damen, som bär den, en lugn och säker känsla. Många tusen under användning. Sändes i brev. Pris Kr. 2:80 plus post förskott och porto. Kan även fås mot förskottslikvid. Återförsäljare erhålla rabatt. Finnes i alla välsorterade sjukvårdsaffärer.

KOSMOS, Agentur- och handelsfirma avd. 4, Stockholm 2. Box 2087.

Pensionat Sommerhjemmet, gamla Skagen, Höjen station.

Pensionat Traneklit, gamla Skagen, Höjen station.

På ångbåt är ej trevligt i 3:dje klass, men 2:dra klass kan vara nog så bra.

Inackordering.

Fråga: Undertecknad ber härmed om några adresser på trevliga, ej för dyra pensionat i Stockholm, där blivande skolkökslärarinna kan få inackordering (helst ej alltför långt från Riddaregatan). Ungefärliga priser? Skånska.

Svar: På ett pensionat får ni beräkna för hel inackordering fr. 200 kr. pr månad till högre pris. Här några adresser: Fagerströms pensionat, Riddaregatan 7. — Pensionat Danielssen, Sibyllegatan 18. — Pensionat Zander, Artillerigatan 12. — Roséns pensionat, Grevturegatan 22.

Adress och stipendier.

Fråga: 1) Var vänlig meddela Greta Garbos adress!

2) Var finnes stipendier att söka för medellös begåvad folk-skoleflicka, som önskar genomgå seminarium eller flickskola.

R.

Svar: 1) Miss Greta Garbo, c/o Metro Goldwyn, Meyer Studios, Cutber City, California, U. S. A.

2) Hon bör vända sig till pastorsämbetet i den församling hon tillhör och höra sig för där. Ämbetet har vanligen under sin förvaltning stipendiefonder för omedelade församlingsbor.

Takterrass.

Fråga: Tänker fira 27-årsdagen av min vänskap med Idun med att fråga tidningens byggnadsexpert om bästa materialet att belägga golvet (1:ma plank) få en takterrass så att träet skyddas för väta och blir vattentätt. Finns någon "massa", smidig och lätt, som är lämplig? Betty.

Svar: Träet täckes med flera lager av Neponcet-papp med compound emellan. Det hela täckes sedan med cement.

Absolut vattentätt men ganska dyrbart.

Rosa Blomquist deltar i Sandhamnsregattan.

Ensam i bräcklig farkost vågar Rosa sig på det vida hav. Hör hur brisen sjunger i riggen se hur stolt och svanelikt briggen glider över den våta grav! Rosa tänker jag viger mitt liv åt böljan och blir en seglars vov!

Piska

och Renovera MATTORNA vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Tulopastillen, när hettan är störst läskar i sommarens dagar Er törst.

"Den lille halsläkaren."

Äro Edra tänder

»missfärgade»

så kan en bländande vit het snabbt återvinnas genom denna nya metod.

ENKOM av den anledningen att Edra tänder synas vara mörka så behöver Ni icke tro, att de av naturen äro missfärgade. Mycket snabbt kan Ni återskänka dem en bländande vit het.

Tandläkarevetenskapen har gjort viktiga upptäckter för att återställa den vita färgen hos mörka tänder — en ny metod för tandhygien. Den verkar efter nya principer. På några dagar kan Ni åstadkomma en iögonfallande förändring hos Edra tänder.

För tungan över tänderna och Ni kommer att känna en beslägning... en klibbig avlagring, vilken gör dem mörka och döljer deras könhet. Äldre metoder ha icke lyckats att framgångsrikt bekämpa denna beläggning. På senare tid ha emellertid nya upptäckter gjorts, vilka införlivats i en ny tandpasta, kallad Pepsodent. Försök den. Några dagars bruk kommer att förvåna Eder. Ni är skyldig Eder själv att ha vita tänder. Skaffa Eder en tub... i dag.

Pepsodent

Den moderna kvalitets-tandpastan.

Säljes å Apotek, i Parfym-, Kemikalie-, och Speceriaffärer. 1971

Vill Ni komma i kontakt med Eskilstuna befolkning sker detta bäst genom annonsering

FOLKET

"Cochlea"

pat. reg.n:r 28579. Världens bästa och finaste elektriska hörapparat. 1925 års modell försedd med reglering för 10-50 styrkegrader.

Begär prospekt och intyg Malmö Bandage-Etablissement, Per Vejersgatan 9. Försäljare för Stockholm: Majorskan J. Petersohn. Rådmanngatan 9.

Syster Ellas

Barntvål, Salva & Puder bör barnen skötas med.

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk. Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Svält ej

Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanterat äkta endast på originalburkar. Erhålles hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandlare.

Infört genom Stockholms Läkareförening

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage

[Pedagogisk Gymnastik medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept.

Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Professor PATRIK HAGLUND

Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik. Sturegatan 62, Stockholm. R. T. 75025. N. 8301. För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubningar.

Dr A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut Kungsgatan 60, Stockholm

SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: Malmö

Kontor i Stockholm: Drottninggat. 2 och Götgat. 31

Fullständig bankrörelse.

Naturens egen gåva till skönheten

*är nedlagd i denna enkla,
dagliga hudvård, som åt
tusenden förlänat den na-
turliga skönhets charm.*

De enda beståndsdelarna i Palmolive-tvålen äro de ovärderliga skönhetsoljaerna från de ovan avbildade träden — och inga som helst andra.

Det är härifrån Palmolive-tvålens färg härstammar. Oliv- och palmolja — från intet annat kommer Palmolive's gröna färg.

Konsten att bliva skön ligger helt enkelt i hemligheten att bevara sin naturliga charm. Kvinnan har lärt sig, att naturens egna medel äro de bästa för hyns rätta vård. Håll huden ren och porerna öppna —

så lyder hemligheten. När man härför använder ren tvål — tvål framställd just för detta ändamål — har man uppfyllt en av de viktigaste punkterna.

Om Edert mål är att bevara Eder ungdoms charm — följ då denna enkla regel:

Massera Palmolive-tvålens milda lödder varsamt in i huden, skölj därefter väl och upprepa behandlingen. Gör detta varje afton, och redan efter en vecka kommer Ni att märka det goda resultatet.

PALMOLIVE

Det finns många gröna toilettvålar, som påstås innehålla palm- och olivolja — men endast en äkta Palmolive.

1 krona
per st.

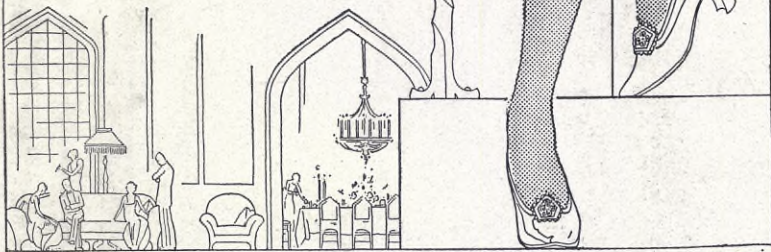
Dryg —
därför billig

THE PALMOLIVE COMPANY, SVEAVÄGEN 23, STOCKHOLM

Holeproof Strumpor

Detta
varumärke
på varje
ask.

**Utsökta silkestrumpor, som
vara i det oändliga!**

“HOLEPROOF” Strumpor, fina till utseende och vävnad, äro ovanligt tillförlitliga i fråga om lång varaktighet. Efter sista modet och felfria till sitt snitt, så håller varje par längre än andra strumpor.

En ny metod i tillverkningen (uteslutande i “HOLEPROOF” Strumpor) ger större styrka, där de flesta strumpor fort slitas ut. Tärna och hälarna på “HOLEPROOF” Strumpor äro extra förstärkta. Moderat pris och längre varaktighet göra “HOLEPROOF” Strumpor dubbelt så ekonomiska. Fråga efter firmanamnet.

Säljas i alla välsorterade affärer.

Representanter:

Stockholm: RUD. DEGERMARK, Sveavägen 34—36.
Göteborg: HENRY SKANTZE & C:o,
Nedre Fogelbergsgatan 6 B.

2

Babys hälsa —
Mors lycka

Engelska sjukan,

som framkallas av vitaminbrist och
olämplig föda, förebygges effektivt av

Nestlé's nya Barnnäring

Rekommenderas av läkare.

Erhålles i apotek, kemi-
kalie- och välsorterade
speceriaffärer.

Begär uttryckligen Nestlé's
nya Barnnäring.

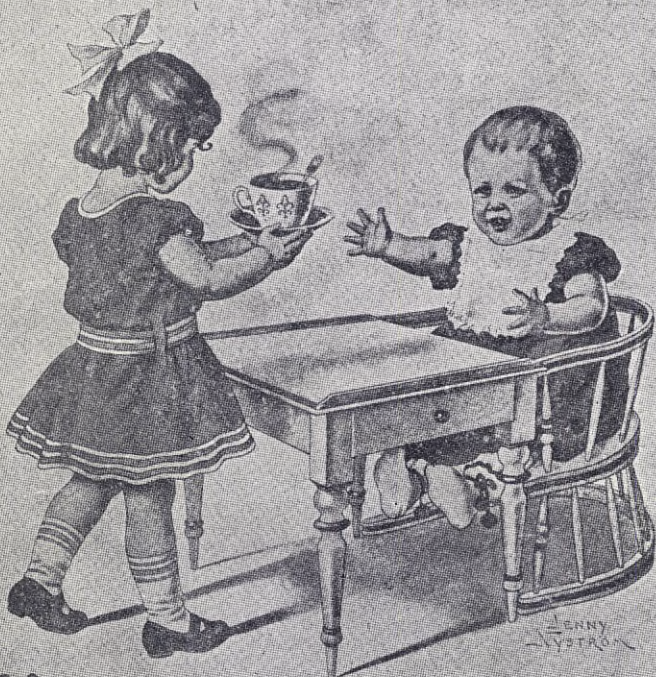
Provbuk och av läkare
utarbetad handledning i
spädbarnsvård erhålles gratis
och franko från

A.-B. NESTLÉ

Arsenalsgatan 9
STOCKHOLM

MAZETTI

ÖGON-CACAO

En god och billig värmekälla

skall Ni skaffa Eder till vintern — en
Norrahammars-kamin. De moderna
reglerings- och bränslebesparande anord-
ningarna göra våra kaminer till den
billigaste och mest omtyckta värmekälla.
Eldas med koks, kol, torv eller ved.

Norrahammars Kaminer

NORRAHAMMARS BRUK
NORRAHAMMAR.